

แผนปฏิบัติการ ของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๘

(ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘)

คำนำ

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบจำแนกแผนออกเป็น ๓ ระดับ ประกอบด้วย แผนระดับที่ ๑ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนระดับที่ ๒ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนระดับที่ ๓ หมายถึง แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ ๑ และแผนระดับที่ ๒ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด หรือจัดทำขึ้นตามพันธกรณีหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๖ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒ มาตรา ๑๖ ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) ได้กำหนดกรอบการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ ในการขับเคลื่อนการดำเนินการในการกิจของกรมควบคุมมลพิษให้ทันต่อสถานการณ์และตอบสนองการป้องกัน แก้ไขปัญหามลพิษ เพื่อลดผลกระทบกับประชาชนและดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อมตามวิสัยทัศน์ของกรมควบคุมมลพิษ คือ “น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน” โดยได้พิจารณาความสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ นโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา แผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมควบคุมมลพิษ แผนกลยุทธ์กรมควบคุมมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และกรอบการพัฒนาและเป้าหมายในระดับสากล นอกจากนี้ ยังได้วิเคราะห์ความท้าทายและความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ของกรมควบคุมมลพิษทั้งที่เป็นโอกาสและปัญหาอุปสรรคที่อาจจะทำให้การปฏิบัติงานของกรมควบคุมมลพิษ มีความเสี่ยงที่จะไม่ได้บรรลุผลสำเร็จ เช่น การพัฒนา/ปรับปรุงกฎหมายฉบับใหม่ ๆ อาทิ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... ในขณะเดียวกัน กรมควบคุมมลพิษได้ปรับโครงสร้างหน่วยงานโดยมีสำนักงานควบคุมมลพิษและสิ่งแวดล้อมทั้ง ๑๖ แห่ง มาสังกัด กรมควบคุมมลพิษ ทำให้มีหน่วยปฏิบัติงานในเชิงพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์และเชื่อมโยงประเด็นดังกล่าวมาเป็นส่วนสำคัญในการทบทวนและจัดทำแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘)

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) ประกอบด้วย ๕ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals-SDGs) แผน ๓ ระดับ ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ส่วนที่ ๓ สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ส่วนที่ ๔ กรอบวงเงินภายใต้แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และส่วนที่ ๕ การนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) จะใช้เป็นกรอบแนวทาง การดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมมลพิษในการขับเคลื่อนการกิจกรมควบคุมมลพิษให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร	๑
ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals- SDGs)	๔
แผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	
๒.๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals- SDGs)	๔
๒.๒ แผนระดับที่ ๑ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)	๕
๒.๓ แผนระดับที่ ๒ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)	๑๐
๒.๔ แผนระดับที่ ๓ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)	๒๖
๒.๕ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗	๔๒
๒.๖ ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๔๓
ส่วนที่ ๓ สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๔๘
๓.๑ ภาพรวม	๔๘
๓.๒ รายละเอียดแผนปฏิบัติการ	๔๘
๓.๒.๑ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศและเสียง	๔๘
๓.๒.๒ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตราย	๕๐
๓.๒.๓ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางน้ำ	๕๑
๓.๒.๔ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ	๕๔
๓.๒.๕ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะอากาศ	๕๖
ส่วนที่ ๔ กรอบวงเงินภายใต้แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๕๘
ส่วนที่ ๕ การนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล	๖๑
๕.๑ หลักการและเหตุผล	๖๑
๕.๒ การถ่ายทอดยุทธศาสตร์แบบบูรณาการ	๖๑
๕.๓ การติดตามประเมินผล	๖๒

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ ๑ ผังความเชื่อมโยงแผนปฏิบัติราชการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๓
รูปที่ ๒ สรุปสาระสำคัญแผนปฏิบัติราชการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๔๕
รูปที่ ๓ กรอบวงเงินภายใต้แผนปฏิบัติราชการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๕๘
รูปที่ ๔ โครงสร้างกรมควบคุมมลพิษ	๖๑

แผนปฏิบัติราชการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

(ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘)

ส่วนที่ ๑ : บทสรุปผู้บริหาร

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๖ ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น โดยจัดทำเป็นแผนห้าปี ซึ่งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทแผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง กรมควบคุมมลพิษ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมควบคุมมลพิษ และแผนปฏิบัติราชการรายปี

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) ตามกรอบที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการขับเคลื่อนการดำเนินการในการกิจของกรมควบคุมมลพิษให้ทันต่อสถานการณ์และตอบสนองการป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษลดผลกระทบต่อประชาชนและดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามวิสัยทัศน์ของกรมควบคุมมลพิษ และได้พิจารณาความสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ นโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมควบคุมมลพิษ แผนกลยุทธ์กรมควบคุมมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และกรอบการพัฒนาและเป้าหมายในระดับสากล รวมทั้งวิเคราะห์ความท้าทายและความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ของกรมควบคุมมลพิษทั้งที่เป็นโอกาสและปัญหาอุปสรรคที่อาจจะทำให้การปฏิบัติงานของกรมควบคุมมลพิษมีความเสี่ยงที่จะไม่บรรลุผลสำเร็จ และการปรับโครงสร้างหน่วยงานโดยมีสำนักงานควบคุมมลพิษและสิ่งแวดล้อมทั้ง ๑๖ แห่ง มาสังกัดกรมควบคุมมลพิษ ทำให้มีหน่วยปฏิบัติงานในเชิงพื้นที่ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยสรุปสาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการฯ ดังนี้

วิสัยทัศน์ของส่วนราชการ

“น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน”

พันธกิจของส่วนราชการ

๑. พัฒนากฎหมาย มาตรฐาน เครื่องมือ และกลไกในการจัดการมลพิษที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจและสังคม
๒. กำกับ ดูแล บังคับใช้กฎหมายเพื่อพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
๓. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน เฝ้าระวัง แจ้งเตือน และรายงานสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและมลพิษ
๔. สร้างการรับรู้ สร้างภาคีเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการมลพิษ
๕. พัฒนาศักยภาพบุคลากร เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษ
๖. ประสานความร่วมมือและขับเคลื่อนการจัดการมลพิษกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและระหว่างประเทศ

แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) ประกอบด้วย ๕ เรื่อง รวม ๑๓ โครงการ ได้แก่

๑. เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศและเสียง

เป้าหมาย : คุณภาพอากาศในพื้นที่เป้าหมายเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

โครงการสำคัญ

- ๑.๑ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศและเสียง
- ๑.๒ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามตรวจสอบและรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศของประเทศไทย
- ๑.๓ โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะ

๒. เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตราย

เป้าหมาย : การจัดการขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตรายของประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

โครงการสำคัญ

๒.๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายเพื่อลดผลกระทบต่อด้านมลพิษ
และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

๓. เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางน้ำ

เป้าหมาย : คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินและทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทรการใช้ประโยชน์

โครงการสำคัญ

- ๓.๑ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทรการใช้ประโยชน์
- ๓.๒ โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน
- ๓.๓ โครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน
- ๓.๔ โครงการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวังและเตือนภัยคุณภาพน้ำแบบบูรณาการ

๔. เรื่อง การสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ

เป้าหมาย : มีเครื่องมือและกลไกที่ใช้ในการการบริหารจัดการมลพิษอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และมีการนำ
เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการทำงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้รวดเร็วขึ้น

โครงการสำคัญ

- ๔.๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
- ๔.๒ โครงการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหมอกพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ
- ๔.๓ โครงการเพิ่มรายการผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการขับเคลื่อนการเลือกใช้
สินค้าและบริการตามบัญชีสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๔.๔ สนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม

๕. เรื่อง การจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสถานะภูมิอากาศ

เป้าหมาย : ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากสาขาการจัดการของเสียลดลง

โครงการสำคัญ

๕.๑ โครงการการบูรณาการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจก
สุทธิเป็นศูนย์

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)	เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันให้มีน้ำใช้และมีการบริหารจัดการน้ำและสุขาภิบาลอย่างยั่งยืนสำหรับทุกคน เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีความปลอดภัย ความต้านทานและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างครอบคลุมและยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๒ สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้มหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอื่น ๆ อย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
แผนระดับที่ ๑	ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ด้านที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
แผนระดับที่ ๒	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) : ประเด็นที่ ๕ การท่องเที่ยว ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน ประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ประเด็นที่ ๒๐ การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ
	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ : หมายความว่า ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก หมายความว่า ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ หมายความว่า ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หมายความว่า ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบใจประชาชน
	นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) : นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่
แผนระดับที่ ๓	๑. แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (ปรับปรุงครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) ๒. แผนแม่บทด้านการจัดการคุณภาพน้ำของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ๓. แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐) ๔. Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๓ ๕. แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ๖. แผนที่นำทางการจัดการขยะอาหาร (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๓) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ๗. แผนแม่บทด้านการจัดการคุณภาพอากาศของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ๘. แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๕) ๙. แผนแม่บทจัดการมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน ระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน ๓ ระยะ (ระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕ ระยะที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๗๖ – ๒๕๘๐) ๑๐. แผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๗๓ สาขาการจัดการของเสียชุมชน (ฉบับปรับปรุง) ๑๑. แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ ๑๒. แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ ๑๓. แผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และแผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗) ๑๔. เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
นโยบายรัฐบาล	คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) : รัฐบาลจะให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และรักษาสมดุลของระบบนิเวศท้องถิ่น เพื่อให้เป็นรากฐานสำคัญในการดำรงชีวิต และเพิ่มขีดความสามารถของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รัฐบาลจะสร้างการมีส่วนร่วมในการรับมือกับภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะการแก้ปัญหา PM _{2.5} และการบริหารจัดการน้ำที่จะต้องได้รับความร่วมมือระหว่างประเทศ นอกจากนี้ รัฐบาลจะจัดการกับปัญหาการลักลอบกำจัดหรือฝังกลบกากอุตสาหกรรม/ของเสียอันตรายด้วยความเข้มงวด และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ พื้นที่ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ
	การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ : ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต คือ สิ่งแวดล้อม ความเป็นอยู่ของประชาชน โดยพัฒนาระบบน้ำประปา บริหารจัดการน้ำครบวงจร จัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ แก้ไขปัญหาฝุ่น PM _{2.5} และสนับสนุนไทยเป็นผู้นำของอาเซียน ในการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สู่ชั้นบรรยากาศ (Carbon Neutrality)

รูปที่ ๑ ผังความเชื่อมโยงแผนปฏิบัติราชการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘)

ส่วนที่ ๒ : ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals- SDGs)

แผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี)

เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

กรมควบคุมมลพิษได้พิจารณาความเชื่อมโยงของแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals- SDGs) แผนทั้ง ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สรุปภาพรวมตามรูปที่ ๑ และมีรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals- SDGs)

ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๐ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ประเทศไทยและประเทศสมาชิกสหประชาชาติ รวม ๑๙๓ ประเทศ ร่วมลงนามรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (2030 Agenda for Sustainable Development) ซึ่งเป็นกรอบการพัฒนาของโลกเพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยกำหนดให้มีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป็นแนวทางให้แต่ละประเทศดำเนินการร่วมกัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๕ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) เป็นกลไกหลักในระดับประเทศ ในการขับเคลื่อนให้หน่วยงานไทยนำวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ไปปฏิบัติ รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงาน ตลอดจนสร้างความตระหนักรู้ให้กับภาคส่วนต่าง ๆ อนึ่ง คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนชุดนี้ จัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่สำคัญ คือ เสนอแนะนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีเป้าหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับภารกิจการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ ดังนี้

๒.๑.๑ เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันให้มีน้ำใช้ และมีการบริหารจัดการน้ำและการสุขาภิบาลอย่างยั่งยืนสำหรับทุกคน

๑) เป้าประสงค์ ๖.๓ ปรับปรุงคุณภาพน้ำ โดยการลดมลพิษ ขจัดการทิ้งขยะและลดการปล่อยสารเคมีอันตรายและวัตถุอันตราย ลดสัดส่วนน้ำเสียที่ไม่ผ่านกระบวนการลงครั้งหนึ่ง และเพิ่มการนำกลับมาใช้ใหม่ และการใช้ซ้ำที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืนทั่วโลก ภายในปี ๒๕๗๓

๒.๑.๒ เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีความปลอดภัย ความต้านทานและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างครอบคลุมและยั่งยืน

๑) เป้าประสงค์ ๑๑.๖ ลดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมต่อหัวประชากรในเขตเมือง รวมถึงการให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อคุณภาพอากาศ และการจัดการของเสียของเทศบาล และการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และของเสียอื่น ๆ ภายในปี ๒๕๗๓

๒.๑.๓ เป้าหมายที่ ๑๒ สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

๑) เป้าประสงค์ ๑๒.๔ บรรลุเรื่องการจัดการสารเคมีและของเสียทุกชนิด ตลอดวงจรชีวิตของสิ่งเหล่านั้น ด้วยวิธีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่ตกลงกันแล้ว และลดการปลดปล่อยสิ่งเหล่านั้นออกสู่อากาศ น้ำ และดินอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อจะลดผลกระทบทางลบต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด ภายในปี ๒๕๖๓

๒) เป้าประสงค์ ๑๒.๕ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ จะต้องลดการเกิดของเสียโดยการป้องกัน การลด การแปรรูป เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ และการนำกลับมาใช้ซ้ำ

๓) เป้าประสงค์ ๑๒.๗ ส่งเสริมแนวปฏิบัติด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐที่ยั่งยืน ตามนโยบายและการให้ลำดับความสำคัญของประเทศ

๒.๑.๔ เป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

๑) เป้าประสงค์ ๑๓.๒ บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ

๒.๑.๕ เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้มหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอื่น ๆ อย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑) เป้าประสงค์ ๑๔.๑ ป้องกันและลดมลพิษทางทะเลทุกประเภทอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะจากกิจกรรมบนแผ่นดิน รวมถึงเศษซากขยะในทะเลและมลพิษจากธาตุอาหาร (Nutrient pollution) ภายในปี ๒๕๖๘

๒.๒ แผนระดับที่ ๑ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๒.๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา)

๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (หลัก)

๑.๑) เป้าหมาย ๔ ด้าน ดังนี้

๑.๑.๑) อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืนมีสมดุล

๑.๑.๒) ฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ

๑.๑.๓) ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ

๑.๑.๔) ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมบนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

๑.๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๑) ประเด็นที่ ๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

(๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ โดยฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและการป้องกันตลิ่งและฝายชะลอน้ำ มีการวางแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำบนพื้นฐานของการรักษาสมดุลนิเวศ ส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ระบบเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของชุมชนให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล สนับสนุนให้มีโครงข่ายการสัญจรทางน้ำที่สะดวก ปลอดภัย ประหยัด และมีประสิทธิภาพ ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชน องค์กรเอกชน เอกชน มีความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักต่อคุณค่าและความสำคัญของแม่น้ำ คู คลอง

(๒) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน โดยส่งเสริมการบริโภคและการผลิตสีเขียวอย่างยั่งยืน ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบริโภคและการผลิต วิถีคิดและวิถีชีวิตของบุคคลและองค์กรให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพมากที่สุด การสร้างการมีจิตสำนึกในการผลิตที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมบริโภคอย่างพอเพียงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการทางสังคมจูงใจผู้บริโภคและผู้ผลิต การสร้างระบบและกลไกการเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบ และควบคุมมลพิษในภาคการผลิต และการใช้มาตรการการตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งที่มาของวัตถุดิบ พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการลดขยะเป็นศูนย์ จัดการขยะแบบเบ็ดเสร็จยั่งยืน การลดการปล่อยมลพิษและผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงการจัดการการปล่อยมลพิษจากภาคการผลิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจควบคู่กับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมีมลพิษต่ำโดยกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การมีระบบจัดการของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภทที่เพียงพอและมีการจัดการมลพิษได้เป็นไปตามมาตรฐาน มีการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบการอย่างเคร่งครัด รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน การพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกด้วยการวิจัย พัฒนาวัตถุดิบและเทคโนโลยี การเพิ่มศักยภาพการผลิต การใช้ และตลาด ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและเข้าถึงองค์ความรู้ด้านพลังงาน พร้อมทั้งส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียวทั้งระบบ ซึ่งรวมถึงการสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานของรัฐมีการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่ได้รับการรับรองผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมให้ภาคเอกชนใช้สินค้าและบริการจากผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืนโดยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งมีการส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ดำเนินการเพื่อรองรับการปลูกป่าและเพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่เอกชน การปรับปรุงกลไกรัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของประชาชนและภาคเอกชน

๑.๒.๒) ประเด็นที่ ๔ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

(๑) จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล โดยปรับปรุงมาตรฐานสิ่งแวดล้อมของประเทศตามมาตรฐานสากล และบังคับใช้มาตรฐานสิ่งแวดล้อมด้านดิน น้ำ อากาศ ป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพกับทุกภาคส่วนอย่างเคร่งครัด การพัฒนามาตรฐานและระบบจัดการมลพิษกำเนิดใหม่ พร้อมทั้งจัดมลพิษและแก้ไขฟื้นฟูผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านดิน น้ำ อากาศ ป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพอันเกิดจากโครงการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ มีการพัฒนาและใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อลดมลพิษและผลกระทบสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง ด้วยเป้าหมาย 3R (Reduce, Reuse, Recycle) พร้อมทั้งมีกลไกกำกับดูแลการจัดการขยะและมลพิษอย่างเป็นระบบทั้งประเทศ

๑.๒.๓) ประเด็นที่ ๕ พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๑) เพิ่มผลผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล โดยจัดให้มีน้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของเขตเมืองเพื่อการอยู่อาศัย การพาณิชย์และบริการ พร้อมระบบจัดการน้ำในเขตเมือง มีระบบแผนผังน้ำ ระบบกระจายน้ำดี ระบบรวบรวมน้ำเสีย ระบบระบายน้ำ สำหรับภาคบริการในเขตเมือง รวมถึงชุมชนเมืองให้เพียงพอต่อความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยพัฒนาระบบน้ำในเมืองที่มีความเชื่อมโยง มีแหล่งน้ำสำรอง การใช้น้ำซ้ำในพื้นที่วิกฤติ พร้อมทั้งจัดให้มีน้ำใช้เพียงพอสำหรับการพัฒนาเกษตร อุตสาหกรรม และท่องเที่ยว รวมทั้งมีระบบดูแลน้ำภายในพื้นที่สำหรับผู้ใช้น้ำ ในนิคมเกษตร อุตสาหกรรมสมัยใหม่ พื้นที่ชลประทาน พื้นที่เกษตร น้ำฝน พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยว เกษตรพลังงาน เกษตรเพิ่มมูลค่าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยทบทวนระบบน้ำตามการปรับโครงสร้างเกษตรและอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนไป เน้นปรับโครงสร้างการใช้น้ำ การจัดสรรน้ำในแต่ละภาคส่วน พร้อมทั้งการเพิ่มผลผลิตภาพของการใช้น้ำ โดยการใช้อย่างมีคุณค่า การนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพการส่งและการใช้น้ำทุกภาคส่วน และเพิ่มการเก็บกักในพื้นที่ มีระบบการขออนุญาตใช้น้ำตามเกณฑ์และความสำคัญ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิตและบริการ และรองรับการเติบโตของเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

๑.๒.๔) ประเด็นที่ ๖ ยุทธศาสตร์บวรทศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

(๑) พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อบริการเติบโตที่มีคุณภาพ ในอนาคต โดยพัฒนาและยกระดับการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นกลไกในการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมในพื้นที่สำคัญ พร้อมทั้งประยุกต์ใช้นวัตกรรมเวทีดิจิทัล เพื่อรังสรรค์นโยบายที่นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง และสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน พร้อมทั้งพัฒนาระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม โดยเพิ่มบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ คุ้มครองและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และกระบวนการมีส่วนร่วมที่สร้างสรรค์ในโครงการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจ ทั้งนี้ รวมถึงการกระจายอำนาจและการสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรชุมชน องค์กรประชาสังคม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีการพัฒนาและออกกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย และองค์กรในกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ทันสมัย มีความเชี่ยวชาญและมีประสิทธิภาพตามหลักนิติธรรมและหลักประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อมที่จะสามารถลดความเหลื่อมล้ำ และป้องกันแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ครอบคลุม ทั้งปัญหาเดิมและปัญหาอุบัติใหม่อันจะทำให้เกิดการจัดการอย่างยั่งยืน สามารถเยียวยาฟื้นฟูบุคคล ชุมชน และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสียหายได้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม พร้อมทั้งพัฒนาความร่วมมือในเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดนกับประเทศอาเซียนและภูมิภาคอื่นอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของภูมิภาค การฟื้นฟูและขยายพื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพในภูมิภาค รวมทั้งการเพิ่มกระบวนการมีส่วนร่วมก่อนการตัดสินใจในโครงการขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบข้ามพรมแดน การเพิ่มความร่วมมือในเรื่องการจัดการภัยพิบัติในภูมิภาคได้อย่างทั่วถึงและทันการณ์ และการพัฒนาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานยุติธรรมในภูมิภาคในการสร้างระบบยุติธรรมเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

๑.๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

กรมควบคุมมลพิษ มีหน้าที่ในการจัดทำนโยบายและแผนในการจัดการมลพิษ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลดผลกระทบจากการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยกรมควบคุมมลพิษมีบทบาทในการสนับสนุนการดำเนินงานการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

บนเศรษฐกิจสีเขียว ด้วยการส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนให้ใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์ในการจูงใจให้ผลิตและบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ มีการสร้างระบบและกลไกในการติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังและควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีระบบการจัดการของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทั้งในเรื่องของการสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การจัดการน้ำเสีย ในการจัดสร้างและฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และศักยภาพของท้องถิ่น ตลอดจนการดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสียให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการน้ำเสียอย่างเป็นระบบ มีการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย พัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดน้ำหลัก 3R มาใช้ในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ผลักดันให้จังหวัด/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดการขยะมูลฝอยชุมชนและของเสียอันตรายชุมชนอย่างถูกต้องในพื้นที่ตนเอง สนับสนุนการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่งเสริมภาคเอกชนร่วมลงทุนด้านการจัดการขยะและของเสียอันตราย มีการพัฒนา ปรับปรุง เร่งรัดการออกกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม เช่น กฎหมายการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายการบริหารจัดการขยะ และขยะพลาสติก มีการดำเนินงานความร่วมมือระหว่างประเทศและการดำเนินงานตามพันธกรณีเพื่อบริหารจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน และป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายที่ ๑.๒ “ฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ”

๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (รอง)

๒.๑) เป้าหมาย ๔ ด้าน ดังนี้

๒.๑.๑) ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

๒.๑.๒) ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๒.๑.๓) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒.๑.๔) กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

๒.๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๒.๑) ประเด็นที่ ๑ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส

(๑) ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ มีระบบการบริหารจัดการข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ นำไปสู่การวิเคราะห์การจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการสาธารณะตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ เพื่อให้สามารถติดต่อราชการได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่ายน้อย และตรวจสอบได้

๒.๒.๒) ประเด็นที่ ๒ ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย และเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

(๑) ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ใช้แผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนปฏิบัติการในระดับต่าง ๆ

โดยเชื่อมโยงการทำงานของภาครัฐในทุกระดับให้มีเอกภาพและสอดรับประสานกันตามห่วงโซ่การพัฒนาระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการประสานความร่วมมือที่หลากหลาย การพัฒนากลไกหรือเครื่องมือในการสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการในลักษณะหุ้นส่วนการพัฒนาระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาคประชาชน และภาคส่วนอื่นในสังคม โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีเป้าหมายที่ชัดเจน

๒.๒.๓) ประเด็นที่ ๔ ภาครัฐมีความทันสมัย

(๑) องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ ปรับโครงสร้างและระบบบริหารงานราชการใหม่ในรูปแบบที่มีความหลากหลาย มีการดำเนินงานที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวเข้าสู่การเป็นสำนักงานสมัยใหม่ นำไปสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล มีความคล่องตัว ไม่ยึดติดกับการจัดโครงสร้างองค์กรแบบราชการ สามารถยุบ เลิก ปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร กฎ ระเบียบ ได้ตามสถานการณ์

(๒) พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย โดยมีการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส ยืดหยุ่น และคล่องตัวสูง นวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลมาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ รวมทั้งนำองค์ความรู้ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างคุณค่าและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา

๒.๒.๔) ประเด็นที่ ๕ บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

(๑) ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม เพิ่มความยืดหยุ่นคล่องตัวให้กับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารทรัพยากรบุคคลในทุกขั้นตอน ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพและคุณภาพภายใต้หลักระบบคุณธรรม ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกลไกการวางแผน กำลังคน รูปแบบการจ้างงาน การสรรหา การคัดเลือก การแต่งตั้ง เพื่อเอื้อให้เกิดการหมุนเวียน ถ่ายเท แลกเปลี่ยน และโยกย้ายบุคลากรคุณภาพ ในหลากหลายระดับระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศได้อย่างคล่องตัว รวมทั้งทบทวนและปรับเปลี่ยนระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม มีมาตรฐาน เหมาะสมสอดคล้องกับภาระงาน

(๒) บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐและวางมาตรการที่เหมาะสมกับเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานและสร้างค่านิยมในการปฏิบัติงานเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาวะผู้นำในทุกระดับให้มีขีดสมรรถนะสูง มีความรับผิดชอบ และมีความเป็นมืออาชีพ เป็นทั้งผู้นำทางความรู้และความคิด ผลักดันภารกิจ นวัตกรรมเปลี่ยนแปลง พัฒนา นโยบายและยุทธศาสตร์ เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ร่วมงานและต่อสังคม โดยมีการสร้างผู้นำทางยุทธศาสตร์ในหน่วยงานภาครัฐทุกระดับอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อรองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะยาว

๒.๒.๕) ประเด็นที่ ๖ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๑) บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต กำหนดให้เจ้าพนักงานของรัฐต้องยึดถือแนวทางปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักเล็งการขัดกันระหว่างประโยชน์บุคคลและประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ โดยเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่ง

ในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ประชาชนทราบ

๒.๒.๖) ประเด็นที่ ๗ กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

(๑) ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงปรับเปลี่ยนบทบาทของภาครัฐเป็นผู้อำนวยความสะดวก กำหนดกติกาในการแข่งขันให้เกิดความเป็นธรรมแก่การดำเนินธุรกิจทั้งในธุรกิจทั่วไปและธุรกิจเฉพาะ ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สามารถตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการผลิต การค้า การบริการ และสามารถอำนวยความสะดวกในการดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการคุ้มครองผู้บริโภค โดยเฉพาะการปรับปรุงแก้ไขและยกเลิกกฎหมายต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน ทันสมัย เป็นธรรม เอื้ออำนวยต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนาประเทศ การให้บริการประชาชน การประกอบธุรกิจ การแข่งขันระหว่างประเทศ สอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ รวมทั้ง การสร้างการรับรู้ และความเข้าใจในกฎหมาย และบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพเท่าเทียม

(๒) การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม มีการเสริมสร้างประสิทธิภาพ การใช้กฎหมาย บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ไม่เลือกปฏิบัตินำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้กฎหมาย ป้องกันการกระทำผิดและจับกุมผู้กระทำผิดได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว

๒.๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

กรมควบคุมมลพิษมีความมุ่งมั่นที่จะนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยจะมีการนำระบบบริหารจัดการข้อมูลด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น ข้อมูลสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก ข้อมูลคุณภาพน้ำที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อนำเสนอข้อมูลผ่านแอปพลิเคชันและช่องทางต่าง ๆ เพื่อแจ้งเตือนให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลอย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส มีการพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานให้ทันสมัย และตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานภายในองค์กรให้เป็นระบบดิจิทัล เพื่อปรับตัวให้เป็นหน่วยงานภาครัฐที่ทันสมัย พัฒนาบุคลากรให้เป็นคนดีคนเก่ง โดยมีการส่งเสริมให้บุคลากรอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ศักยภาพ สมรรถนะ คุณธรรม จริยธรรม พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ เพิ่มทักษะการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญและปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งจะส่งเสริมการบรรลุ เป้าหมายที่ ๑.๑ “ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส”

๒.๓ แผนระดับที่ ๒ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๒.๓.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

๑) ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน (ด้านที่ ๑๘) (หลัก)

๑.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

๑.๑.๑) เป้าหมาย : สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน

๑.๑.๒) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดวิสัยทัศน์ “น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน” ซึ่งมีการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานตามภารกิจของหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์กร ซึ่งจะส่งผลให้บรรลุเป้าหมายของประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน (ด้านที่ ๑๘) ที่ระบุว่า “สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน” ด้วย

๑.๒) แผนย่อยของแผนแม่บท : แผนย่อยการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล (หลัก)

๑.๒.๑) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๑ จัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำทะเลคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ โดยกำหนดแนวทางที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนให้ความสำคัญกับการสร้างความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องพิจารณาสถานการณ์ของประเทศและของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มุ่งเน้นการป้องกันผลกระทบล่วงหน้า โดยการสร้างระบบภูมิคุ้มกันให้กับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีระบบนิเวศที่เปราะบางและพื้นที่เสี่ยงเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น และคำนึงถึงกิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงและเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยหรือสิ่งแวดล้อม การลดและควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดเป็นหลักการจัดการมลพิษตั้งแต่ต้นทาง และพิจารณาถึงขีดความสามารถในการรองรับมลพิษของแหล่งน้ำ รวมถึงการประยุกต์ใช้ระบบอนุญาตการระบายมลพิษ และหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย

(๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๒ จัดการคุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน โดยมีแนวทางและเป้าหมายที่สอดคล้องกับแนวโน้มสถานการณ์ในอนาคตทั้งในระยะสั้น ปานกลาง และระยะยาว ครอบคลุมถึงการบริหารจัดการหรือการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดในเชิงพื้นที่ โดยกำหนดมาตรฐานการควบคุมการระบายมลพิษทางอากาศในรูปของปริมาณรวม และเชิงพื้นที่ และกำหนดให้มีระบบการอนุญาตการระบายมลพิษรวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศที่ยังเป็นปัญหาเฉพาะพื้นที่ สร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่ของตนเอง กำหนดมาตรการควบคุมปริมาณการจราจรหรือยานพาหนะในพื้นที่ที่มีการจราจรหนาแน่นหรือพื้นที่เขตเมืองเมื่อเกิดภาวะวิกฤต รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางด้านคุณภาพอากาศและเสียง เพื่อให้หน่วยงานท้องถิ่นติดตามตรวจวัดคุณภาพอากาศเสียงและความสั่นสะเทือนในพื้นที่ของตนเอง รวมทั้งมีระบบการแจ้งเตือนปัญหามลพิษทางอากาศและเสียงที่สามารถเข้าถึงและทันเหตุการณ์รวมถึงการป้องกันและลดปัญหามลพิษข้ามแดน

(๓) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ จัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตราย และกากอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของประเทศ กำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงาน ครอบคลุมขยะชุมชน ของเสียอันตรายชุมชน มูลฝอยติดเชื้อ และกากของเสียอุตสาหกรรม โดยให้ความสำคัญกับการป้องกันและลดมลพิษจากขยะและของเสียอันตรายจากแหล่งกำเนิด การบริหารจัดการควบคุมมลพิษจากการบำบัด กำจัดขยะ และของเสียอันตราย โดยปรับปรุงฟื้นฟู สถานที่กำจัดขยะให้ดำเนินการถูกต้องตามหลักวิชาการ สนับสนุนการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ออกประกาศสถานที่กำจัดขยะเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ กำหนดให้มีระบบการอนุญาตการระบายมลพิษ และกำหนดมาตรฐานการควบคุมการระบายมลพิษจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยส่งเสริมภาคเอกชนร่วมลงทุนด้านการจัดการขยะและของเสียอันตราย ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการจัดการขยะ รวมทั้งมีมาตรการในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาบังคับใช้ ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศักยภาพ

ดำเนินการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแบบศูนย์รวม การวางระบบการจัดการของเสียที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการพัฒนาเทคโนโลยีหรือผลิตภัณฑ์ใหม่บางประเภทที่คาดว่าจะเกิดเป็นปัญหาในอนาคต การจัดการขยะจากการก่อสร้างและการรื้อถอนสิ่งก่อสร้าง การสร้างกระบวนการรับรู้ให้กับประชาชนเกี่ยวกับปัญหามลพิษจากการจัดการขยะและของเสียอันตรายที่ไม่ถูกต้อง พร้อมทั้งทบทวนและตรวจสอบกลไกการบริหารจัดการขยะของประเทศทั้งระบบ ซึ่งรวมถึงผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนตั้งแต่ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้บริการ ผู้บริโภค ผู้กำจัด และหน่วยงานกำกับดูแล การจัดการมูลฝอยติดเชื้อยึดหลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมตามแนวทางพระราชรัฐ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของประเทศ บนฐานของความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่

(๔) แนวทางการพัฒนาที่ ๔ จัดการสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีอย่างถูกวิธีตามหลักวิชาการ และสนับสนุนการใช้สารชีวภาพให้มากขึ้น เพื่อลดต้นทุนการผลิต และสร้างความปลอดภัยในสุขภาพของทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค รวมทั้งลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จำกัดการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช สำหรับการทำการเกษตรทุกประเภทเพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารเคมี ป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสิ่งแวดล้อมในรูปแบบมาตรฐานสากล ได้แก่ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม โดยให้มีข้อกำหนดสำหรับการทำเกษตรทุกประเภท เพื่อควบคุมและป้องกันการแพร่กระจายของสารเคมีเกษตรออกสู่สิ่งแวดล้อม ได้แก่ น้ำใต้ดิน แม่น้ำ ลำคลอง แหล่งน้ำทะเล การชะล้างและตกค้างในดิน รวมทั้งการฟุ้งกระจายในอากาศ โดยจะต้องเป็นความรับผิดชอบของผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย และผู้ใช้สารเคมีในการควบคุมป้องกันการแพร่กระจายของสารเคมีดังกล่าว และรับผิดชอบในการส่งเสริมความรู้และการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย

๑.๒.๒) เป้าหมายของแผนย่อย

(๑) คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์

(๒) คุณภาพอากาศ และเสียง อยู่ในระดับมาตรฐานของประเทศไทย

(๓) การจัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตราย สารเคมีในภาคการเกษตรและการอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๒.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บท

กรมควบคุมมลพิษมีภารกิจในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด รวมทั้งมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยวางแผนทางการจัดการ ดังนี้

(๑) แนวทางการจัดการคุณภาพน้ำให้มีความเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด มีการขับเคลื่อนและผลักดันการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การจัดการน้ำเสียในการจัดสร้างและฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และศักยภาพของท้องถิ่น ตลอดจนการดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสียให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการจัดการน้ำเสียอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียตามหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย มีการพัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพน้ำและมาตรฐานควบคุมมลพิษทางน้ำจากแหล่งกำเนิด เช่น มาตรการควบคุมผลกระทบจากมลพิษจากแผ่นดินต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งเฉพาะประเภทอุตสาหกรรม ๔ ประเภท ได้แก่ สถานประกอบการขนาดเล็ก ประเภทการผลิตสุรา สถานประกอบการขนาดเล็ก ประเภทโรงฆ่าสัตว์ เครื่องปรุงกลิ่น รส หรือสีของอาหาร และอาหารจากแป้ง มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากท่าเรือ ท่าเทียบเรือ มาตรฐานควบคุมน้ำทิ้งจากเรือ

มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากการเลี้ยงโคนม มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากการเลี้ยงสัตว์ปีก มาตรฐานน้ำทิ้งจากระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน ซึ่งเป็นการลดและควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด เป็นการจัดการมลพิษตั้งแต่ต้นทาง นอกจากนี้ มีการศึกษาความสามารถในการรองรับมลพิษ (Carrying capacity) ของแหล่งน้ำเป้าหมาย เพื่อจะนำมาใช้ในการพัฒนาระบบอนุญาตระบายมลพิษ มีการศึกษาและสนับสนุนแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมในการพิจารณาเก็บค่าอนุรักษ์น้ำ (ค่าใช้น้ำ) เพื่อนำมาใช้ในการจัดการน้ำเสีย

(๒) แนวทางการจัดการคุณภาพอากาศ ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อลดมลพิษทางอากาศและเสียงในพื้นที่วิกฤต ได้แก่ การบริหารจัดการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พื้นที่หน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี การแก้ไขปัญหาหมอกควันจากสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง และการแก้ไขปัญหาหมอกควันจากการเผาและการเผาในที่โล่งในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ พัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพอากาศ เสียง และมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิด ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการระบายมลพิษทางอากาศ (Carrying Capacity) ในพื้นที่วิกฤต เพื่อนำมากำหนดระบบการอนุญาตการระบายมลพิษในเชิงพื้นที่ บำรุงรักษา/ปรับปรุงสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศและเสียง รวมทั้งวางแผนจัดสร้างสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศและจัดหาเครื่องตรวจวัดฝุ่นละออง PM_{2.5} (Outdoor) เพิ่มเติม เพื่อให้มีข้อมูลคุณภาพอากาศครอบคลุมพื้นที่สำคัญทั่วประเทศ รวมทั้งการเชื่อมโยงข้อมูลผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศจากแหล่งกำเนิด พัฒนาระบบคาดการณ์ปริมาณฝุ่นละอองเพื่อพยากรณ์สถานการณ์ฝุ่นละอองล่วงหน้า ๗ วัน เพื่อแจ้งเตือนประชาชน ทางแอปพลิเคชัน Air4Thai และ Facebook : ศูนย์แก้ไขปัญหาหมอกควันทางอากาศ และระบบบริหารการเผาในที่โล่ง (Burn Check) ป้องกันหมอกควันและลดฝุ่นละอองในพื้นที่ภาคเหนือ เพื่อนำมาใช้ในการคาดการณ์พยากรณ์และแจ้งเตือน และวางแผนเพื่อตัดสินใจในเชิงนโยบาย มีการกำหนดรูปแบบและวิธีปฏิบัติให้จังหวัด/ท้องถิ่นมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศในพื้นที่รายงานและแจ้งเตือน และมีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันและลดฝุ่นละออง” มาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM_{2.5} และข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน

(๓) แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน โดยการสนับสนุนการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมภาคเอกชนให้ร่วมลงทุนด้านการจัดการขยะและของเสียอันตราย จัดทำหลักเกณฑ์/แนวทางด้านวิชาการในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมลพิษจากการกำจัดขยะและของเสียอันตราย ให้คำแนะนำในการปรับปรุง/ฟื้นฟูสถานที่กำจัดขยะให้ดำเนินการถูกต้องตามหลักวิชาการ ออกมาตรการและขับเคลื่อนมาตรการจัดการของเสียอันตรายชุมชน ชากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และซากบรรจุภัณฑ์สารเคมี ขับเคลื่อนการดำเนินงานจัดการขยะพลาสติกภายใต้ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๗๓ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ขับเคลื่อนมาตรการลด คัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ การเลิกใช้โฟม และลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในหน่วยงานภาครัฐให้เป็นตามเป้าหมายที่กำหนด และติดตามประเมินผล พัฒนามาตรฐานการระบายมลพิษจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย มีการติดตามตรวจสอบผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแนวทาง การดำเนินงานดังกล่าวส่งผลให้บรรลุเป้าหมายทั้ง ๓ ข้อ คือ “คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดินและแหล่งน้ำทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ คุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือนอยู่ระดับมาตรฐานของประเทศไทย และการจัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตรายสารเคมีในภาคการเกษตรและการอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น”

๑.๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว (รอง)

๑.๓.๑) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน โดยพัฒนาและส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรมและเมืองอุตสาหกรรม ตามแนวทางอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่สอดคล้องตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนตลอดจนส่งเสริมการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน ที่ช่วยสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรวมทั้งการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืน ทั้งการเพาะปลูก ปศุสัตว์ และประมงตลอดห่วงโซ่คุณค่าและกำหนดให้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมติดฉลากสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีมาตรการเพื่อจำกัดการใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องจักรที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามช่วงเวลาที่เหมาะสม พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีมาตรฐานตามแนวทางการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยส่งเสริมทั้งอุปสงค์ อุปทานและนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่นมีการจัดการขยะและของเสียอันตรายอย่างถูกวิธี การพัฒนาและส่งเสริมพลังงานหมุนเวียนให้สอดคล้องตามแนวทางเศรษฐกิจแบบองค์รวม ซึ่งครอบคลุมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว รวมทั้งการขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนในระดับประเทศทั้งด้านการพัฒนาเครือข่ายที่ประกอบด้วยสมาชิกจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตลอดจนส่งเสริมแนวปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านฐานข้อมูลตลอดวงจรชีวิต เครื่องมือ วิธีการ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยการใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ มาตรการทางสังคม และการบังคับใช้กฎหมายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

๑.๓.๒) เป้าหมายของแผนย่อย

- (๑) การบริโภคและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืนสูงขึ้น
- (๒) พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น

๑.๓.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานให้มีการผลักดันให้ทุกภาคส่วนมีการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ออกข้อกำหนดหรือระเบียบในการใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการผลิตสินค้า และหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงเกณฑ์ข้อกำหนดรายการสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายของแผนย่อยที่ ๑ คือ “การบริโภคและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืนสูงขึ้น”

๑.๔) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ (รอง)

๑.๔.๑) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กำหนดยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศไทย ที่สอดคล้องกับการพัฒนาในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาระบบการรายงานข้อมูลและระบบติดตามประเมินผลการลด

ก๊าซเรือนกระจกที่ครอบคลุมทุกสาขา ส่งเสริมให้เกิดการจัดทำรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกระดับ ทั้งระดับมาตรการของประเทศระดับองค์กร และผลิตภัณฑ์โดยมีความเชื่อมโยงของเครือข่ายข้อมูลในทุกภาคส่วน ดำเนินงานตามแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกในสาขาพลังงานและขนส่งกระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ และการจัดการของเสีย เช่น เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทน พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและการจัดการคมนาคม ปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตแบบปล่อยคาร์บอนต่ำ ลดการเกิดของเสีย เป็นต้น

๑.๔.๒) เป้าหมายของแผนย่อย : การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยลดลง

๑.๔.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามแผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๗๓ สาขาการจัดการของเสียชุมชน โดยการผลักดันให้ทุกภาคส่วนมีการจัดการและลดขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้มีการคัดแยกและนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยก่อนเข้าสู่สถานที่กำจัด พัฒนาประสิทธิภาพสถานที่กำจัดมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และกำหนดทิศทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจาก Controlled Dump เป็น Sanitary Landfill รวมทั้งนโยบายนำขยะไปเป็นพลังงาน (Waste to Energy) สนับสนุนการจัดการน้ำเสียชุมชนโดยการผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนให้เพียงพอ สำหรับการรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๒) ประเด็นการท่องเที่ยว (ด้านที่ ๕) (รอง)

๒.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

๒.๑.๑) เป้าหมาย : ความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีขึ้น

๒.๑.๒) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ :

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดวิสัยทัศน์ “น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน” ซึ่งมีการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานตามภารกิจของหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์กร ซึ่งจะส่งผลให้บรรลุเป้าหมายของประเด็นการท่องเที่ยว (ด้านที่ ๕) ที่ระบุว่า “ความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีขึ้น” ด้วย

๒.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว (รอง)

๒.๒.๑) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกมิติ รวมถึงคุณภาพมาตรฐานของสินค้า บริการและสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของนักท่องเที่ยว โดยอาศัยเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคที่เกี่ยวข้องและอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวทั่วประเทศ

(๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทั้งชายหาด ชายฝั่งทะเล เกาะและหมู่เกาะ แหล่งวัฒนธรรม และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกรูปแบบและการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม

(๓) แนวทางการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาชุมชน ผู้ประกอบการ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทุกภาคส่วนให้มีความพร้อมในการรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่

๒.๒.๒) เป้าหมายของแผนย่อย

(๑) การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น

๒.๒.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษมีภารกิจในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด รวมทั้งมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยวางแผนการจัดการ ดังนี้

(๑) แนวทางการจัดการคุณภาพน้ำให้มีความเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด มีการขับเคลื่อนและผลักดันการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การจัดการน้ำเสียในการจัดสร้างและฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และศักยภาพของท้องถิ่น ตลอดจนการดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสียให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการจัดการน้ำเสียอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการพัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพน้ำและมาตรฐานควบคุมมลพิษทางน้ำจากแหล่งกำเนิด บำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน ซึ่งเป็นการลดและควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด นอกจากนี้ มีการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดท่องเที่ยวและเกาะ และเพิ่มศักยภาพในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดท่องเที่ยว เพื่อสร้างแรงบันดาลใจแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดทำหลักเกณฑ์ในการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวเกาะแบบยั่งยืน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และรักษาสีเขียว (Sustainability) และการประยุกต์ใช้สัตว์หน้าดินบ่งชี้คุณภาพแหล่งน้ำธรรมชาติ

(๒) แนวทางการจัดการคุณภาพอากาศ ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อลดมลพิษทางอากาศและเสียงในพื้นที่วิกฤต และการแก้ไขปัญหาหมอกควันจากการเผาและการเผาในที่โล่งในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ พัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพอากาศ เสียง และมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิด รวมทั้งวางแผนจัดสร้างสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศและจัดหาเครื่องตรวจวัดฝุ่นละออง PM_{2.5} (Outdoor) เพิ่มเติม เพื่อให้มีข้อมูลคุณภาพอากาศครอบคลุมพื้นที่สำคัญทั่วประเทศ รวมทั้งการเชื่อมโยงข้อมูลผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศจากแหล่งกำเนิด พัฒนาระบบคาดการณ์ปริมาณฝุ่นละอองเพื่อพยากรณ์สถานการณ์ฝุ่นละอองล่วงหน้า ๗ วัน เพื่อแจ้งเตือนประชาชน ทางแอปพลิเคชัน Air4Thai และ Facebook : ศูนย์แก้ไขปัญหาหมอกควันทางอากาศ และระบบบริหารการเผาในที่โล่ง (Burn Check) ป้องกันหมอกควันและลดฝุ่นละอองในพื้นที่ภาคเหนือ เพื่อนำมาใช้ในการคาดการณ์พยากรณ์และแจ้งเตือน และวางแผนเพื่อตัดสินใจในเชิงนโยบาย มีการกำหนดรูปแบบและวิธีปฏิบัติให้จังหวัด/ท้องถิ่นมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศในพื้นที่รายงานและแจ้งเตือน และมีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง” มาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM_{2.5} และข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน

(๓) แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน โดยการสนับสนุนการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมภาคเอกชนให้ร่วมลงทุนด้านการจัดการขยะและของเสียอันตราย จัดทำหลักเกณฑ์/แนวทางด้านวิชาการในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมลพิษ

จากการกำจัดขยะและของเสียอันตราย ให้คำแนะนำในการปรับปรุง/ฟื้นฟูสถานที่กำจัดขยะให้ดำเนินการถูกต้องตามหลักวิชาการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานจัดการขยะพลาสติกภายใต้ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๗๓ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ รวมทั้งรณรงค์สร้างความร่วมมือให้ผู้ประกอบอาหารและเครื่องดื่ม ปรับปรุงการบริการเป็นรูปแบบ Eco life Style โดยเฉพาะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งและขยะอาหาร เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ประกอบการและผู้บริโภค การศึกษารูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการมลพิษ (Carrying Capacity) เพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจท่องเที่ยว ตลอดจนการเชิญชวนแหล่งกำเนิดขยะเข้าร่วมโครงการคัดแยกขยะและอบรมให้ความรู้ คำปรึกษา ปรับปรุงการเก็บขนขยะให้เข้าถึงชุมชนริมคลอง ริมแม่น้ำ ชายฝั่งทะเล การดำเนินงานดังกล่าวจะส่งผลให้บรรลุเป้าหมาย คือ “การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น”

๓) ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (ด้านที่ ๑๙) (รอง)

๓.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

๓.๑.๑) เป้าหมาย

- (๑) ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น
- (๒) ผลผลิตของน้ำทั้งระบบเพิ่มขึ้น ในการใช้น้ำอย่างประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ
- (๓) แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพให้มีระบบนิเวศที่ดี

๓.๑.๒) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานโดยให้มีการสนับสนุนให้แหล่งกำเนิดมลพิษลดการใช้น้ำ มีการจัดการน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม เพื่อให้คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำเป็นไปตามมาตรฐานและประเภทของการใช้ประโยชน์ สนับสนุนให้ประชาชนลดการใช้น้ำ และติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียที่ได้มาตรฐานสำหรับครัวเรือน ซึ่งจะส่งเสริมการใช้น้ำอย่างประหยัด และลดปริมาณน้ำเสียที่จะปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม มีผลต่อการทำให้แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ และทำให้ระบบนิเวศดีขึ้น ซึ่งสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของแผนย่อยเป้าหมายที่ ๑ คือ “ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น” เป้าหมายที่ ๒ คือ “ผลผลิตของน้ำทั้งระบบเพิ่มขึ้น ในการใช้น้ำอย่างประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ” และเป้าหมายที่ ๓ คือ “แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพให้มีระบบนิเวศที่ดี”

๓.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ (รอง)

๓.๒.๑) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๑ จัดการน้ำเพื่อชุมชนชนบท พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ โดยจัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบทในปริมาณ คุณภาพ และราคาที่เข้าถึงได้ ส่งเสริมบทบาทท้องถิ่น ในการลงทุน และการจัดบริการด้านน้ำและสุขาภิบาลในชุมชน มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสมกับการพัฒนาในมิติเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

(๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๒ จัดการน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมฟื้นฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พืชน้ำแหล่งน้ำธรรมชาติ (รวมลำน้ำ) แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำจากเมืองชายฝั่ง ที่สอดคล้องกับการแก้ปัญหาที่อิงธรรมชาติ (Nature-based Solution) ให้มีปริมาณและคุณภาพน้ำ และใช้ประโยชน์ได้ตามเกณฑ์ของแต่ละลุ่มน้ำ และจัดทำแผนและดำเนินการป้องกัน พื้นฟู รักษา ร่วมกับแผนรักษาเขตต้นน้ำ และการอนุรักษ์ฟื้นฟู รักษาสภาพสิ่งแวดล้อม แหล่งน้ำธรรมชาติ (รวมลำน้ำ) ตามพื้นที่ที่กำหนดตามความสำคัญ และข้อตกลงที่มีของแต่ละลุ่มน้ำ โดย (๑) มีการควบคุมปริมาณน้ำ การดูแลคุณภาพน้ำในลำน้ำ (๒) การจัดหาโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาให้เป็นแหล่งเก็บกักน้ำ/แหล่งน้ำสำรอง และ (๓) กำหนดกติกาดูแลสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นเพื่อการจัดการ (เช่น ระบบบำบัดน้ำเสีย การดูแลสารเคมีภาคเกษตร การสูญเสียพื้นที่ป่า คุณภาพน้ำ น่านน้ำ และส่งเสริมมาตรการ จูงใจทางเศรษฐศาสตร์ ในการอนุรักษ์น้ำผิวดินและน้ำใต้ดินอย่างเหมาะสม)

๓.๒.๒) เป้าหมายของแผนย่อย : ระดับความมั่นคงด้านน้ำอุปโภคบริโภคเพิ่มขึ้น

๓.๒.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน โดยจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อยกระดับคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ขับเคลื่อนและผลักดันการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ องค์การจัดการน้ำเสียในการจัดสร้างและฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ และศักยภาพของท้องถิ่น ตลอดจนการดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสียให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำ/ปรับปรุง มาตรฐานควบคุมมลพิษทางน้ำจากแหล่งกำเนิด รวมทั้งติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำจากแหล่งน้ำดิบสำหรับ ผลิตน้ำประปา และตรวจสอบคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านได้ครอบคลุมตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสนับสนุนการบรรลุ เป้าหมายของแผนย่อย คือ “ระดับความมั่นคงด้านน้ำอุปโภคบริโภคเพิ่มขึ้น”

๓.๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำ อย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล (รอง)

๓.๓.๑) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๑ จัดการน้ำในเขตเมือง จัดให้มีน้ำเพียงพอต่อการ เจริญเติบโตของเขตเมืองเพื่อการอยู่อาศัย การพาณิชย์และบริการ พร้อมระบบจัดการน้ำในเขตเมือง มีระบบแผนผังน้ำ ระบบกระจายน้ำดี ระบบรวบรวมและจัดการน้ำเสีย ระบบป้องกันน้ำท่วมและระบายน้ำ คุณภาพในทางน้ำสำหรับ ภาคบริการในเขตเมือง รวมถึงน้ำสำหรับผู้มีรายได้ต่ำในชุมชนเมืองให้เพียงพอต่อความต้องการทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ โดย (๑) พัฒนาระบบน้ำในเมืองที่มีความเชื่อมโยง มีแหล่งน้ำสำรอง ทบทวนและจัดทำแผนตาม ความสำคัญของแต่ละพื้นที่ โดยใช้น้ำจากหลายแหล่ง การใช้น้ำซ้ำในพื้นที่วิกฤติ และ (๒) สร้างระบบระบายน้ำ ระบบกักเก็บน้ำในเมือง รวมถึงแนวคิดเมืองซับน้ำ (sponge city) เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ น้ำท่วมและน้ำแล้ง ในเมือง ชุมชนแออัด และพื้นที่รอบนอก

(๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ เพิ่มผลิตภาพของการใช้น้ำ โดยการใช้ใช้อย่างมีคุณค่า การใช้น้ำซ้ำ การนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพการส่งและการใช้น้ำทุกภาคส่วน พร้อมเพิ่มการเก็บกักน้ำในพื้นที่

๓.๓.๒) เป้าหมายของแผนย่อย : ระดับความมั่นคงด้านน้ำในเขตเมืองเพิ่มขึ้น

๓.๓.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน โดยจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อยกระดับคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ขับเคลื่อนและผลักดันการ

ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์การการนํ้าเสียในการจัดสร้างและฟื้นฟูระบบบำบัดนํ้าเสียรวมชุมชน ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และศักยภาพของท้องถิ่น ตลอดจนการดูแลรักษาระบบบำบัดนํ้าเสียให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำ/ปรับปรุงมาตรฐานควบคุมมลพิษทางนํ้าจากแหล่งกำเนิด และติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวังและเตือนภัยคุณภาพนํ้าผิวดินและนํ้าทะเล รวมทั้งตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ ซึ่งสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของแผนย่อย คือ “ระดับความมั่นคงด้านนํ้าในเขตเมืองเพิ่มขึ้น”

๓.๔) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งนํ้าธรรมชาติทั่วประเทศ (รอง)

๓.๔.๑) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ อนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งนํ้าธรรมชาติในทุกมิติ เช่น ด้านการระบายนํ้า เก็บกักนํ้า การจัดการคุณภาพนํ้า ขยะวัชพืชสิ่งกีดขวางทางนํ้า การบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของชุมชนริมนํ้า สนทริยภาพทางธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นต้น โดยศึกษาปัญหาและผลกระทบทุกมิติของแม่น้ำลำคลองและแหล่งนํ้าธรรมชาติ ประเมินและจัดทำข้อมูลเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งนํ้า อาทิ การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ริมนํ้า การเปลี่ยนแปลงทางอุทกวิทยา การลดลงของนํ้าใต้ดิน คุณภาพนํ้า การบำบัดนํ้าเสีย การเชื่อมต่อของเส้นทางนํ้า อนุรักษ์สร้างความรู้และปลูกจิตสำนึกผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน จัดทำแผนอนุรักษ์ ฟื้นฟู แม่น้ำ ลำคลองและแหล่งนํ้าธรรมชาติอย่างบูรณาการ และมีระบบบำบัดนํ้าเสียหรือควบคุมการปล่อยนํ้าเสียออกสู่แหล่งนํ้าที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งกำหนดมาตรการและกฎระเบียบจัดการขยะในแม่น้ำ ลำคลองและแหล่งนํ้าธรรมชาติ รวมทั้งจัดทำคู่มือ/แผนพับ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการไม่ทิ้งขยะมูลฝอยลงในแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งนํ้าธรรมชาติ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการกำจัดวัชพืชอย่างเป็นระบบในเชิงพาณิชย์โดยการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือสำหรับแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งนํ้าธรรมชาติและสำรวจและรื้อถอนสิ่งก่อสร้างเก่า ที่ไม่มีประโยชน์และไม่ใช้งานแล้วในแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งนํ้าธรรมชาติ เช่น ฝายเก่า อาคารชลศาสตร์ และหลักรอ เป็นต้น ตลอดจนกำจัดสิ่งกีดขวางที่เป็นโครงสร้างชั่วคราวหรือวัสดุต่าง ๆ ที่อยู่ใต้สะพานข้ามแม่น้ำลำคลอง เช่น นั่งร้าน เศษวัสดุก่อสร้างและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ

๓.๔.๒) เป้าหมายของแผนย่อย : แม่น้ำลำคลองและแหล่งนํ้าธรรมชาติทั่วประเทศมีระบบนิเวศและทัศนียภาพที่ดีมีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น

๓.๔.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน โดยจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคุณภาพนํ้าในแหล่งนํ้าให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ขับเคลื่อนและผลักดันการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์การการนํ้าเสียในการจัดสร้างและฟื้นฟูระบบบำบัดนํ้าเสียรวมชุมชน ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และศักยภาพของท้องถิ่น ตลอดจนการดูแลรักษาระบบบำบัดนํ้าเสียให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดทำ/ปรับปรุงมาตรฐานควบคุมมลพิษทางนํ้าจากแหล่งกำเนิด ซึ่งสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของแผนย่อย คือ “แม่น้ำลำคลองและแหล่งนํ้าธรรมชาติทั่วประเทศมีระบบนิเวศและทัศนียภาพที่ดีมีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น”

๔) ประเด็นการบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ (ด้านที่ ๒๐) (รอง)

๔.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

๔.๑.๑) เป้าหมาย

- (๑) บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ
- (๒) ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี

มาประยุกต์ใช้

๔.๑.๒) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษพัฒนาการให้บริการเพื่อให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นด้วยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ข้อมูลและบริการอื่น ๆ เช่น การนำเสนอข้อมูลผ่านแอปพลิเคชัน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสะดวก รวดเร็วและโปร่งใส การรับเรื่องร้องทุกข์ด้านมลพิษ โดยรับแจ้งผ่านสายด่วน ๑๖๕๐ เว็บไซต์ แพนเพจกรมควบคุมมลพิษ เพื่อพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานให้สะดวก รวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ซึ่งจะส่งเสริมการบรรลุเป้าหมาย คือ “ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้”

๔.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาบริการประชาชน (รอง)

๔.๒.๑) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนารูปแบบบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน ผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจ โดยภาครัฐจัดสรรรูปแบบบริการให้มีความสะดวก มีการเชื่อมโยงหลายหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร และหลากหลายรูปแบบตามความต้องการของผู้รับบริการ รวมทั้งอำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน และการดำเนินธุรกิจ อาทิ การบูรณาการขั้นตอนการออกใบอนุญาตต่าง ๆ การให้บริการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพสะดวก รวดเร็วและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

(๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากลอย่างคุ้มค่า มีความรวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่ายน้อย ลดข้อจำกัดทางกายภาพ เวลา พื้นที่และตรวจสอบได้ ตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล เพื่อให้บริการภาครัฐเป็นไปอย่างปลอดภัย สร้างสรรค์ โปร่งใส มีธรรมาภิบาล เกิดประโยชน์สูงสุด

(๓) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ปรับวิธีการทำงาน จาก “การทำงานตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด” เป็น “การให้บริการที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ” ปรับปรุงวิธีการทำงานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาบริการภาครัฐที่มีคุณค่าและได้มาตรฐานสากล โดยเปลี่ยนจากการทำงานด้วยมือ เป็นการทำงานบนระบบดิจิทัลทั้งหมด เชื่อมโยงและบูรณาการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐเข้าด้วยกันเสมือนเป็นองค์กรเดียว มีการพัฒนาบริการเดิมและสร้างบริการใหม่ที่เป็นพลวัตสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์และขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชน ภาคธุรกิจ และผู้ใช้บริการ และเปิดโอกาสให้เสนอความเห็นต่อการดำเนินงานของภาครัฐได้อย่างสะดวกทันสถานการณ์

๔.๒.๒) เป้าหมายของแผนย่อย : งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น

๔.๒.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษมีการพัฒนางานบริการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นด้วยการนำนวัตกรรมและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการเพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนได้อย่างรวดเร็ว โดยการเผยแพร่ข้อมูลผ่านแอปพลิเคชัน เว็บไซต์ แพนเพจกรมควบคุมมลพิษ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลอย่างสะดวก รวดเร็ว และปรับเปลี่ยนองค์กรไปเป็นหน่วยงานภาครัฐดิจิทัลที่ทันสมัย ซึ่งจะส่งเสริมการบรรลุเป้าหมาย คือ “งานบริการภาครัฐ ที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น”

๔.๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ (รอง)

๔.๓.๑) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง” สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เทียบได้กับมาตรฐานสากล รองรับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนและทันการเปลี่ยนแปลง โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาให้มีการนำข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ในการพัฒนานโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการ การให้บริการ และการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ รวมถึงการเชื่อมโยงการทำงานและข้อมูลระหว่างองค์กรทั้งภายในและภายนอกภาครัฐแบบอัตโนมัติ อาทิ การสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ภาครัฐสามารถใช้ร่วมกัน เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกและรวดเร็ว เชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐให้มีมาตรฐานเดียวกัน และข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเพื่อให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการขยายโอกาสทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการฝึกอบรมทักษะเฉพาะทางของบุคลากร เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีสมรรถนะสูงขึ้น

(๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๒ กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส ยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง นำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล มาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ มีการพัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐ ให้ทุกภาคส่วน สามารถเข้าถึง แบ่งปัน และใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและสะดวก รวมทั้งนำองค์ความรู้ ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างคุณค่าและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา พร้อมทั้งมีการจัดการความรู้และถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาภาครัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการเสริมสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร เพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบบริการและการบริหารจัดการภาครัฐอย่างเต็มศักยภาพ

(๓) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์กรและออกแบบระบบการบริหารงานใหม่ให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว กระชับ ทันสมัย สามารถตอบสนองต่อการบริหารเปลี่ยนแปลงได้ในทุกมิติ ไม่ยึดติดกับการจัดโครงสร้างองค์กรแบบราชการและวางกฎเกณฑ์มาตรฐานกลางอย่างตายตัว มีขนาดที่เหมาะสมกับภารกิจ ปราศจากความซ้ำซ้อนของการดำเนินการกิจ สามารถปรับเปลี่ยนบทบาท ภารกิจ โครงสร้างองค์กรระบบการบริหารงาน รวมทั้งวางกฎระเบียบได้เองอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เน้นทำงานแบบบูรณาการไร้รอยต่อและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับทุกภาคส่วน ทั้งนี้ เพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานและมีผลสัมฤทธิ์เทียบได้กับมาตรฐานระดับสากล นอกจากนี้ยังมีความเป็นสำนักงานสมัยใหม่ ใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อวิเคราะห์คาดการณ์ล่วงหน้าและทำงานในเชิงรุก สามารถนำเทคโนโลยีอันทันสมัยเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างคุณค่าในการทำงาน

๔.๓.๒) เป้าหมายของแผนย่อย : ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว

๔.๓.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานภายในองค์กรให้เป็นระบบดิจิทัล มีการจัดทำแผนทรัพยากรบุคคล เพื่อพัฒนาขีดความสามารถ การเพิ่มสมรรถนะ/ทักษะในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้สูงขึ้น พัฒนาระบบบริหารราชการของกรมควบคุมมลพิษให้เป็นหน่วยงานที่ทันสมัย มีขีดสมรรถนะสูง

และมีความยืดหยุ่น เกิดความคล่องตัวในการทำงาน ซึ่งจะส่งเสริมการบรรลุเป้าหมาย คือ “ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูง เทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว”

๒.๓.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา)

๑) หมายเหตุที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ (หลัก)

๑.๑) เป้าหมายที่ ๓ การสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

๑.๑.๑) ตัวชี้วัดที่ ๓.๒ การนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่เพิ่มขึ้น โดยมีอัตราการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ของประเทศ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔๐ ของปริมาณขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้ภายในปี ๒๕๗๐

๑.๑.๒) ตัวชี้วัดที่ ๓.๓ ปริมาณขยะต่อหัวในปี ๒๕๗๐ ลดลงจากปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๑๐

๑.๒) กลยุทธ์การพัฒนา

๑.๒.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าและบริการตามแนวทางทางเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ นำหลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิตมาใช้ ผลักดันให้ภาคเอกชนมีการลงทุนเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิตและการบริการให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้เกิดการใช้ที่น้อยใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ และส่งเสริมให้นำหลักการลดของเสียให้เหลือน้อยที่สุดมาใช้ในขั้นตอนการผลิตและบริการ การใช้พลังงานสีเขียว ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมโยงกลไกสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตไปสู่การลดปริมาณการปล่อยคาร์บอน

๑.๒.๒) กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างรายได้สุทธิให้ชุมชน ท้องถิ่น และเกษตรกร จากเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบตลอดห่วงโซ่ในระดับชุมชน สนับสนุนการลดและคัดแยกขยะอย่างเป็นระบบในชุมชน ส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะก่อนทิ้งเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ โดยให้ความสำคัญกับการนำมาเป็นวัสดุในการผลิตในชุมชนและเป็นวัตถุดิบให้โรงงาน ส่งเสริมการแปรรูปขยะมูลฝอยและวัตถุดิบที่เหลือจากกระบวนการผลิตเป็นพลังงาน สร้างชุมชนต้นแบบที่มีความสามารถในการคัดแยกขยะและนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สร้างรายได้ โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่

๑.๒.๓) กลยุทธ์ที่ ๓ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาดบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ สร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการผลิตให้เพียงพอและมีการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติโดยคำนึงถึงขีดจำกัดและขีดความสามารถในการฟื้นตัว สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน แบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม ดำเนินการประเมินมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติเพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

(๒) กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจากส่วนเหลือของกระบวนการผลิตให้เกิดประโยชน์ที่หลากหลายปราศจากเศษเหลือและของเสียจากอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และขยะอาหาร

เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์การไหลของวัสดุ เพื่อบริหารจัดการของเหลือจากการผลิตและการบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบกลไกหมุนเวียนใช้ประโยชน์เศษเหลือในภาคอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ การเกษตร ลดการสูญเสียที่เกิดขึ้นในขั้นตอนก่อนถึงผู้บริโภคและขยะอาหาร รวมถึงการพัฒนาแพลตฟอร์ม เพื่อเชื่อมโยงผู้ประกอบการเศรษฐกิจหมุนเวียนให้สามารถเข้าถึงองค์ความรู้และนวัตกรรม ตลอดจนปรับปรุง กฎระเบียบให้สนับสนุนการนำของเสียจากอุตสาหกรรมที่ยังมีประโยชน์ให้สามารถนำกลับมาใช้ได้

๑.๒.๔) กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมและกลไกสนับสนุนเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๑ ส่งเสริมงานวิจัยเทคโนโลยีและพัฒนาแพลตฟอร์ม สนับสนุนธุรกิจรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ นำเทคโนโลยีนวัตกรรมที่ทันสมัย ความคิดสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาและนวัตกรรมท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและลดของเสียจากกระบวนการผลิต ส่งเสริมการพัฒนาแพลตฟอร์มบริหารจัดการข้อมูลและแพลตฟอร์มเสริมสร้างความสามารถในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ การบูรณาการเครือข่ายความร่วมมือพัฒนาเทคโนโลยีการออกแบบเชิงนิเวศ การจัดการของเสีย การพัฒนาธุรกิจ และการแลกเปลี่ยนวัสดุเหลือใช้ระหว่างธุรกิจและอุตสาหกรรม

(๒) กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๖ พัฒนาระบบข้อมูล/องค์ความรู้/มาตรฐาน/กฎหมาย/มาตรการ สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจ ปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนและลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วน ใช้มาตรการทางการเงินและการคลัง เพื่อสนับสนุนกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน ลดมลพิษ และใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพ พัฒนาระบบฐานข้อมูล องค์ความรู้และแนวปฏิบัติด้านเศรษฐกิจ หมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรและหน่วยงานส่วนกลาง ท้องถิ่นและชุมชน ในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการก่อมลพิษ และส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมที่ปล่อยคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๕) กลยุทธ์ที่ ๕ การปรับตัวกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการดำรงชีพเข้าสู่วิถีชีวิตใหม่ อย่างยั่งยืน

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๕.๒ สร้างแรงจูงใจ และทัศนคติในการดำรงชีวิตของผู้บริโภค เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่การบริโภคที่ยั่งยืน พัฒนากลไก เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และไม่ใช้เศรษฐศาสตร์ เพื่อจูงใจและกระตุ้นให้ผู้บริโภคปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่วิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้และมีความโปร่งใส ส่งเสริมแนวปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริม การรีไซเคิลขยะและบรรจุภัณฑ์ในบ้านเรือน ส่งเสริมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ อาทิ ฉลากสีเขียว ฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์ และฉลากพลังงาน เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจของผู้บริโภค

๒) หมายเหตุที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก (รอง)

๒.๑) เป้าหมายที่ ๓ การสร้างความพร้อมของปัจจัยสนับสนุนอย่างเป็นระบบ

๒.๑.๑) ตัวชี้วัดที่ ๓.๕ มลพิษทางอากาศ (ฝุ่นละอองที่มีขนาดเล็กกว่า ๒.๕ ไมครอน) และปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคคมนาคมขนส่งลดลงร้อยละ ๔ ต่อปี

๓) หมายเหตุที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (รอง)

๓.๑) กลยุทธ์การพัฒนา

๓.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๕ การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อบริหารจัดการ และ ลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๕.๑ พัฒนากลไกความร่วมมือกับต่างประเทศในการจัดการภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการแก้ไขปัญหาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน อาทิ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำโขง การแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามพรมแดน ทั้งในรูปแบบทวิภาคีและพหุภาคี โดยการจัดทำบันทึกความเข้าใจ ความร่วมมือทางวิชาการด้านการลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกัน ตลอดจนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมร่วมกัน

๔) หมายเหตุที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน (รอง)

๔.๑) กลยุทธ์การพัฒนา

๔.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์ สะดวก และประหยัด

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ ทบทวนกระบวนการทำงานของภาครัฐควบคู่กับพัฒนาการบริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลแบบเบ็ดเสร็จ โดยปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานของภาครัฐจากการควบคุมมาเป็นการกำกับ ดูแลหรือเพิ่มความสะดวก รวดเร็ว โดยเฉพาะขั้นตอนการอนุมัติ อนุญาตต่าง ๆ พร้อมทั้งปรับกระบวนการทำงานภาครัฐโดยลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นและให้มีการเชื่อมโยงการให้บริการระหว่างหน่วยงานให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการ โดยกำหนดเป้าหมายการบริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จในทุกบริการที่ภาครัฐยังต้องดำเนินการให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นรูปธรรมตั้งแต่ระดับนโยบาย แผนงบประมาณ กำลังคน และการติดตามประเมินผล ให้เป็นเอกภาพและมุ่งสู่เป้าหมายร่วมกัน

๔.๑.๒) กลยุทธ์ที่ ๒ การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้าง และมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ เร่งทบทวนบทบาทภาครัฐและกระจายอำนาจการบริหารจัดการภาครัฐ โดยปรับบทบาทและภารกิจใหม่ให้รองรับแนวทางการพัฒนาประเทศและสถานการณ์ในอนาคต ส่งเสริมการกระจายอำนาจการบริหารจัดการภาครัฐ โดยเฉพาะในเรื่องโครงสร้างภาครัฐ อัตรากำลัง งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้างให้เกิดความยืดหยุ่น คล่องตัว มีประสิทธิภาพในการบริหารของส่วนราชการและจังหวัด และแก้ไขปรับปรุง พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ให้เอื้อต่อการกระจายอำนาจของส่วนราชการและการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพพร้อมรับภารกิจจากส่วนกลางไปดำเนินการได้ ทั้งนี้ ควรมีการกำหนดกลไกที่สามารถให้หน่วยงานของรัฐสามารถปรับเปลี่ยนการทำงานหรือสร้างนวัตกรรมโดยไม่ติดอยู่ภายใต้กรอบเงื่อนไขของกฎระเบียบเดิมโดยเร็วเป็นอันดับแรก

(๒) กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ โดยเปิดเผยข้อมูลผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ประชาชน องค์กร เครือข่าย และภาคีการพัฒนาต่าง ๆ สามารถเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างกันที่หลากหลาย มีการบูรณาการการบริหารจัดการและนำไปประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานของรัฐในการแก้ปัญหาและการพัฒนาร่วมกัน เพื่อลดการทุจริตคอร์รัปชัน

๔.๑.๓) กลยุทธ์ที่ ๓ การปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภาครัฐเป็นดิจิทัล โดยออกแบบกระบวนการทำงานใหม่ ยกเลิกการใช้เอกสารและขั้นตอนการทำงานที่หมดความจำเป็นหรือมีความจำเป็นน้อย นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ตลอดกระบวนการทำงาน ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติงาน และการติดตามประเมินผล

โดยเฉพาะการให้บริการประชาชนและผู้ประกอบการให้มีความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว มีช่องทาง และรูปแบบ การให้บริการที่หลากหลายที่สอดคล้องกับการทำงานแบบดิจิทัล

๒.๓.๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) (ฉบับประกาศ ราชกิจจานุเบกษา)

๑) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

๑.๑) กลยุทธ์

๑.๑.๑) กลยุทธ์หลักที่ ๒ การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทะเลอย่างสมดุลและยั่งยืน ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการประมงและการเพาะเลี้ยง ทางทะเลอย่างถูกกฎหมายและยั่งยืน เพื่อรักษาสมดุลของทรัพยากรสัตว์น้ำ รวมทั้งอนุรักษ์ พืชน้ำและคุ้มครอง สิ่งแวดล้อมทางทะเลโดยเฉพาะการแก้ไขปัญหามลพิษทางทะเลและขยะทะเล

๒) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๒.๑) กลยุทธ์

๒.๑.๑) กลยุทธ์หลักที่ ๑ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น และป้องกันความเสี่ยงใหม่ให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงภัยซ้ำซ้อน โดยเฉพาะอุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลากและ ดินโคลนถล่ม สึนามิ และอัคคีภัย หรือเหตุอื่นใดซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหาย แก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ อาทิ ภัยจากสารเคมีรั่วไหล และปัญหาน้ำมันรั่วไหลในทะเล

๓) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ

๓.๑) กลยุทธ์

๓.๑.๑) กลยุทธ์หลักที่ ๒ การเสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและ ความมั่นคงอาเซียน

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ เสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและ ความมั่นคงอาเซียน เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของไทย และเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของภูมิภาค โดยผลักดัน ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระดับภูมิภาค อาทิ ประเด็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ ประเด็นการต่อต้านยาเสพติดและสินค้าผิดกฎหมาย ประเด็นการโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ประเด็นภัยคุกคาม ทางไซเบอร์ ประเด็นหมอกควันข้ามแดน และประเด็นโรคติดต่ออุบัติใหม่

๓.๑.๒) กลยุทธ์หลักที่ ๓ การส่งเสริมความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคง กับประเทศรอบบ้านและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ผลักดันกลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในอนุภูมิภาค ลุ่มน้ำโขง เพื่อป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงที่สำคัญ อาทิ ประเด็นการบริหารจัดการน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประเด็นยาเสพติด ประเด็นการค้ามนุษย์ และประเด็นการ บริหารจัดการความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่และโรคระบาดข้ามพรมแดน

๔) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

๔.๑) กลยุทธ์

๔.๑.๑) กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบล
ให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงเร่งด่วน
ในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบล โดยพิจารณาบนพื้นฐานประเด็นที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนความมั่นคง โดยเฉพาะ
ความมั่นคงทางชายแดน ความมั่นคงทางทะเล ผู้หลบหนีเข้าเมือง การค้ามนุษย์ ยาเสพติด สาธารณภัย ความมั่นคง
ทางไซเบอร์ โรคติดต่ออุบัติใหม่ ตลอดจนประเด็นความมั่นคงในระดับพื้นที่สำคัญ อาทิ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม ปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่ ความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ

๒.๔ แผนระดับที่ ๓ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๒.๔.๑ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) (ปรับปรุงครั้งที่ ๑
พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

๑) เป้าหมายในภาพรวม

๑.๑) ประชาชนทั้งในเมืองและชนบท มีน้ำอุปโภคและน้ำดื่มเพียงพอ ได้มาตรฐานสากลในราคา
ที่เหมาะสม มีการประหยัดน้ำทุกภาคส่วนทั้งภาคอุตสาหกรรมและครัวเรือน รวมทั้งมีความสามารถในการบริหาร
จัดการน้ำระดับชุมชน และท้องถิ่น

๑.๒) สามารถจัดหาน้ำเพื่อการผลิต (เกษตร อุตสาหกรรม) ได้อย่างสมดุลระหว่างศักยภาพกับ
ความต้องการ มีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด ผลผลิตสูงขึ้น รวมทั้งสามารถจัดหาน้ำบรรเทาผลกระทบ
จากการขาดแคลนน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝนให้เพียงพอต่อการดำรงชีพและการทำการเกษตรในฤดูฝน

๑.๓) มีระบบป้องกันน้ำท่วมและอุทกภัยที่มีประสิทธิภาพ ทั้งโครงสร้างและการบริหารจัดการ
มีผังการระบายน้ำทุกระดับ การบริหารพื้นที่น้ำท่วมและพื้นที่ชะลอน้ำ

๑.๔) ป่าต้นน้ำได้รับการฟื้นฟู สามารถชะลอการไหลบ่าของน้ำ มีการใช้ประโยชน์จากกลุ่มน้ำ
ตามผังที่กำหนด มีการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลาดชันทั้งในพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่เกษตร

๑.๕) การฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ชุมชนขนาดใหญ่
มีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่สิ่งแวดล้อม มีการจัดการโดยการป้องกันและลดน้ำเสียที่ต้นทาง ป้องกันน้ำเค็ม
และการกัดเซาะปากแม่น้ำในพื้นที่เฉพาะ

๑.๖) มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีธรรมาภิบาล ทันสมัย มีกฎหมาย ระเบียบหลักเกณฑ์
ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ มีโครงสร้างองค์กรเหมาะสมในการบริหารจัดการน้ำทุกระดับ สามารถบริหารจัดการ
ตามแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท แผนปฏิบัติการ ระบบ และกลไกการจัดสรรน้ำ รวมทั้ง มีระบบฐานข้อมูล
ทรัพยากรมนุษย์ และงานวิจัยเพียงพอในการตัดสินใจและบริหารจัดการ

๒) แผนแม่บทฯ : ด้านที่ ๑ การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค (หลัก)

๒.๑) เป้าประสงค์ : จัดหาน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภคให้แก่ชุมชน ครบทุกหมู่บ้าน ชุมชน
เมือง แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ และพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ปรับปรุงระบบประปาหมู่บ้านที่มีอายุการใช้งานยาวนาน
ลดความซ้ำซ้อนเขตบริการประปา รวมทั้งการจัดหาแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ซึ่งขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุน พัฒนาน้ำดื่ม
ให้ได้มาตรฐานในราคาที่เหมาะสม ลดน้ำสูญเสียในระบบจำหน่าย และการประหยัดน้ำโดยลดการใช้น้ำภาคครัวเรือน
ภาคบริการ และภาคราชการ

๒.๒) กลยุทธ์

๒.๒.๑) พัฒนา ขยายเขต และเพิ่มประสิทธิภาพระบบประปาหมู่บ้าน โดยพัฒนาระบบประปาและขยายเขต เพิ่มประสิทธิภาพระบบผลิตและระบบส่งน้ำเดิม และจัดหาน้ำสะอาดให้ครัวเรือนที่ไม่มีประปา

๒.๒.๒) พัฒนาระบบประปาเมือง/พื้นที่เศรษฐกิจ โดยจัดหาน้ำต้นทุน/ก่อสร้างระบบผลิตขยายเขต/เพิ่มเขตจ่ายน้ำ ปรับปรุงระบบประปาเมืองให้ได้มาตรฐาน จัดทำแผนประปาเมืองหลัก/พื้นที่เศรษฐกิจ/พื้นที่ท่องเที่ยว และลดการสูญเสียในระบบท่อส่งจ่ายน้ำประปา

๒.๒.๓) พัฒนาน้ำอุปโภคบริโภคให้ได้มาตรฐานและราคาที่เหมาะสม โดยพัฒนาปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่มให้ได้มาตรฐาน และมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำประปา

๒.๒.๔) การประหยัดน้ำทุกภาคส่วน โดยส่งเสริมการลดการใช้น้ำในภาคครัวเรือน ภาคบริการและภาคราชการ

๓) แผนแม่บท : ด้านที่ ๔ การอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศทรัพยากรน้ำ (หลัก)

๓.๑) เป้าประสงค์ : อนุรักษ์ พื้นฟู พื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม การป้องกัน และลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำและพื้นที่เกษตรนอกเขตอนุรักษ์ที่ต่อเนื่อง พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนเมือง ผลักดันให้เก็บค่าบำบัดน้ำเสียชุมชน การนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ ป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียต้นทาง พื้นฟูแม่น้ำ ลำคลอง พื้นที่ชุ่มน้ำ และแหล่งน้ำธรรมชาติ จัดทำตัวชี้วัด River Health Index ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทั่วประเทศ ลดการรุกรัดตัวของน้ำเค็มและการกัดเซาะบริเวณปากแม่น้ำ

๓.๒) กลยุทธ์

๓.๒.๑) การอนุรักษ์พื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม มีการจัดทำแผนพื้นฟูรายลุ่มน้ำตามลำดับความรุนแรงของปัญหา

๓.๒.๒) การป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำ โดยการจัดทำฝายเพิ่มความชุ่มชื้น ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรลาดชัน จัดทำแนวป่ากันชน การปลูกป่าเลียนแบบธรรมชาติ ทดแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยว และการปลูกหญ้าแฝก

๓.๒.๓) การเพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัดและควบคุมการระบายน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวม ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน และการนำน้ำที่บำบัดแล้วกลับมาใช้ใหม่ในภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการและที่อยู่อาศัย และเพื่อให้ระบบบำบัดน้ำเสียสามารถดำเนินการได้ ควรมีการเก็บค่าบำบัดน้ำเสีย การจัดทำแผนหลักการจัดการน้ำเสียในพื้นที่เฉพาะ

๓.๒.๔) การจัดสรรน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ โดยมีการดำเนินการในลุ่มน้ำหลักที่มีน้ำต้นทุน การจัดทำแผนหลักป้องกันน้ำเค็ม/การกัดเซาะปากแม่น้ำในพื้นที่เฉพาะ

๓.๒.๕) อนุรักษ์และพื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ โดยจัดทำตัวชี้วัด River Health Index จัดทำฐานข้อมูลลุ่มน้ำ และแหล่งน้ำทั่วประเทศ พร้อมสถานการณ์ปัจจุบัน กำหนดเป้าหมายลุ่มน้ำ/แหล่งน้ำเพื่ออนุรักษ์พื้นฟู มีการจัดลำดับความสำคัญและดำเนินการเป็นรูปธรรม

๔) แผนแม่บท : ด้านที่ ๕ การบริหารจัดการ (รอง)

๔.๑) เป้าประสงค์ : ขับเคลื่อนองค์กรด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติคณะกรรมการลุ่มน้ำ ฯลฯ) ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ เชื่อมโยงประเด็นการพัฒนาและการหาแหล่งเงินทุน พัฒนาระบบฐานข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่มีมาตรฐาน

เดียวกัน สนับสนุนองค์กรลุ่มน้ำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างภาครัฐและเอกชน การบริหารจัดการน้ำโดยใช้เทคโนโลยี เตรียมความพร้อมการดำเนินงานรูปแบบใหม่ในอนาคต ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พัฒนางานวิจัย นวัตกรรม และเทคโนโลยี สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มในภาคการบริการและการผลิต รวมถึงพัฒนารูปแบบเพื่อยกระดับการจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ (เชื่อมโยงการตลาด พลังงาน การผลิต และของเสีย) ยกระดับการทำงานและมาตรฐานสู่ระดับสากล

๔.๒) กลยุทธ์

๔.๒.๑) สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย โดยการจัดทำ ปรับปรุง ทบทวน ระเบียบ ข้อบังคับด้านทรัพยากรน้ำ มีการติดตาม และปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง

๔.๒.๒) ส่งเสริมองค์กรและการมีส่วนร่วม โดยส่งเสริม พัฒนางค์กรการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พัฒนากลไกความร่วมมือระหว่างประเทศด้านทรัพยากรน้ำ เสริมสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ นโยบาย/แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ บูรณาการการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ บูรณาการการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ สร้างกลไกขยายผลความสำเร็จด้านการบริหารจัดการน้ำ ในระดับชุมชน/ระดับท้องถิ่น

๔.๒.๓) จัดทำเครื่องมือในการบริหารจัดการ โดยจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ติดตามผลสภาพการใช้น้ำ พัฒนาระบบตรวจวัดและฐานข้อมูลทรัพยากรน้ำ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพิ่มประสิทธิภาพบริการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำ จัดทำฐานข้อมูลประปาหมู่บ้านและน้ำดื่มสะอาด จัดทำฝั่งน้ำและฝั่งการระบายน้ำ ส่งเสริมงานวิจัยเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การพัฒนาแหล่งน้ำทางเลือก และจัดทำแผนหลักเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

๔.๒.๔) การจัดทำงบประมาณประจำปี โดยมีการใช้งบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่วางไว้

๒.๔.๒ แผนแม่บทด้านการจัดการคุณภาพน้ำของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๑) มาตรการ

- ๑.๑) มาตรการที่ ๑ การป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียที่ต้นทาง
- ๑.๒) มาตรการที่ ๒ การควบคุมการระบายน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม
- ๑.๓) มาตรการที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเสีย

๒) กิจกรรมหลักที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

๒.๑) ประเมินขีดความสามารถในการรองรับมลพิษของแหล่งน้ำ (Carrying Capacity)

๒.๒) กำหนดมาตรฐานอัตราการระบายมลพิษทางน้ำ (Loading) ของแหล่งกำเนิด

๒.๓) จัดทำระบบการอนุญาตการระบายมลพิษ (Permit System) เพื่อควบคุม การระบายน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษไม่ให้เกินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งน้ำ ครอบคลุมแม่น้ำสายหลักทั่วประเทศ และกำหนดค่าธรรมเนียมการระบายมลพิษของแหล่งกำเนิดมลพิษแต่ละประเภท

๒.๔) จัดทำระบบตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษโดยผู้ที่ได้รับอนุญาต (Authorized Third Party)

๒.๕) เข้มงวดในการติดตามตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิด

๒.๖) กำหนดแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมในการพิจารณาเก็บค่าอนุรักษ์คุณภาพน้ำจากองค์กรผู้ผลิตน้ำประปา

๒.๗) จัดทำระบบกลางในการรายงานคุณภาพน้ำของประเทศ เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารและเข้าถึงข้อมูลของภาคประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง และให้หน่วยงานท้องถิ่นติดตามตรวจวัดคุณภาพน้ำในพื้นที่ของตนเองกรณีวิกฤต

๒.๘) จัดทำระบบการแจ้งเตือนปัญหามลพิษทางน้ำที่สามารถเข้าถึงและทันเหตุการณ์

๒.๙) จัดทำระบบฐานข้อมูลแหล่งกำเนิดน้ำเสียและมลพิษทางน้ำและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑๐) พัฒนาระบบตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติจากแหล่งกำเนิดมลพิษและส่งข้อมูลออนไลน์ทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง

๒.๑๑) ควบคุมให้ภาคการผลิตและการบริโภคมีการระบายมลพิษตามค่ามาตรฐาน

๒.๔.๓ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐)

๑) **มาตรการที่ ๑ การจัดการขยะที่ต้นทาง** โดยความร่วมมือภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการจัดการขยะพลาสติก ขยะบรรจุภัณฑ์ ขยะอาหาร ของเสียอันตรายชุมชน ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มูลฝอยติดเชื้อ และกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย ตั้งแต่การออกแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การให้ผู้ผลิตรับผิดชอบผลิตภัณฑ์ของตนเอง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและวิถีชีวิตของผู้จำหน่ายและผู้บริโภค วิธีคิดและวิถีชีวิตให้มีการบริโภคอย่างพอเพียงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมด้วยการใช้น้อยที่สุด คัดแยกเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้มากที่สุด การศึกษาองค์ประกอบขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดและสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดระบบการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางตามประเภทที่สอดคล้องกับรูปแบบหรือเทคโนโลยีการกำจัดขยะมูลฝอย ณ ปลายทาง

๒) **มาตรการที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะ** มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการเพิ่มศักยภาพการกำจัดขยะ เพื่อให้มีสถานที่กำจัดขยะที่ถูกต้องเพิ่มขึ้นและครอบคลุมทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ส่งเสริมให้เอกชนร่วมลงทุนในการจัดการขยะ กำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกับสถานที่กำจัดขยะ ร้านรับซื้อของเก่า โรงงานรีไซเคิลทุกประเภทโรงงานหรือสถานประกอบการถอดแยกซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ และสถานที่กำจัดกากของเสียอุตสาหกรรม กำหนดแนวทางการจัดการขยะที่ยังไม่มีระบบการจัดการหรือขยะที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการพัฒนาเทคโนโลยีหรือผลิตภัณฑ์ใหม่บางประเภทที่จะเป็นปัญหาในอนาคต

๓) **มาตรการที่ ๓ การพัฒนาเครื่องมือการบริหารจัดการขยะ** โดยสร้างเครื่องมือและกลไกเพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ อย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การพัฒนากฎหมายส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน ผลักดันการออกกฎหมายการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ กำหนดกฎระเบียบการขึ้นทะเบียนผู้รับจ้างให้บริการกำจัดของเสีย การกำหนดกฎระเบียบที่ให้อำนาจองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการบริหารจัดการของเสียอันตรายชุมชน ออกประกาศรูปแบบการคัดแยกขยะและการเก็บรวบรวมแบบแยกประเภท ออกประกาศหลักเกณฑ์การกำกับและควบคุมการจัดการกากของเสียอันตรายจากสถานประกอบการขนาดเล็ก การวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนการจัดการขยะสมัยใหม่ เช่น อุตสาหกรรมรีไซเคิลขั้นสูง เทคโนโลยีการจัดการขยะอาหาร เทคโนโลยีไพโรไลซิส เทคโนโลยีการจัดการซากแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า ซากโซล่าเซลล์ ซากรถยนต์ เป็นต้น

๒.๔.๔ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๓

เป็นนโยบายการบริหารจัดการขยะพลาสติกในภาพรวมของประเทศ สำหรับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกของประเทศไทย โดยความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน โดยมีเป้าหมาย ดังนี้

๑) เป้าหมายที่ ๑ การลด และเลิกใช้พลาสติกเป้าหมาย ด้วยการใช้วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๑.๑) เลิกใช้ภายในปี ๒๕๖๒ จำนวน ๓ ชนิด ได้แก่ ๑) พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (Cap Seal)

๒) ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ผสมของสารออกโซ่ (Oxo) และ ๓) ไมโครบีดจากพลาสติก (Microbeads)

๑.๒) เลิกใช้ภายในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๔ ชนิด ได้แก่ ๑) ถุงพลาสติกหิ้วขนาดเล็กความหนาน้อยกว่า ๓๖ ไมครอน ๒) กล่องโฟมบรรจุอาหาร ๓) แก้วพลาสติก (แบบบางใช้ครั้งเดียว) และ ๔) หลอดพลาสติก

๒) เป้าหมายที่ ๒ การนำขยะพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐ โดยจะมีการศึกษาและกำหนดเป้าหมายของพลาสติกที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ให้เกิดความคุ้มค่าและยั่งยืน ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๒.๔.๕ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๑) มาตรการที่ ๑ การผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการควบคุม ป้องกัน เพื่อลดการเกิดขยะพลาสติก ตั้งแต่การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยจัดกลุ่ม และกำหนดประเภทผลิตภัณฑ์พลาสติกเพื่อเพิ่มศักยภาพการนำกลับมารีไซเคิล กำหนดให้มีหลักเกณฑ์และมาตรฐาน สำหรับผลิตภัณฑ์พลาสติก และยกระดับให้เป็นมาตรฐานเชิงบังคับ กำหนดสัญลักษณ์ให้กับประเภทผลิตภัณฑ์พลาสติก ที่ต้องนำกลับเข้าสู่ระบบรีไซเคิล หรือต้องนำไปจัดการหรือกำจัด เพื่อให้ง่ายต่อการคัดแยกและสร้างการเรียนรู้ของประชาชน สนับสนุนให้มีการผลิตและใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกตามการจัดกลุ่มประเภทผลิตภัณฑ์พลาสติก นำหลักการ ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต (EPR) มาใช้ในการจัดการบรรจุภัณฑ์พลาสติก

๒) มาตรการที่ ๒ การลดขยะพลาสติกในขั้นตอนการบริโภค โดยดำเนินการต่อเนื่องและขยายผลให้ผู้ประกอบการห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า และร้านสะดวกซื้อ ทั้งเจ้าของตราสินค้าขนาดใหญ่ (Brand owner) และในพื้นที่ท้องถิ่น (Local Brand) สนับสนุนการลดขยะพลาสติก ผนึกสร้างร่วมมือกับสถานประกอบการ อาหารและเครื่องดื่ม ตลาดสดของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและตลาดเอกชนในการสนับสนุน การลดขยะพลาสติก ขอความร่วมมือประชาชนสนับสนุนการลดขยะพลาสติก ยกระดับให้หน่วยงานภาครัฐและ ร้านค้าในสถานที่ราชการ เป็นต้นแบบการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ผนึกและสร้างแคมเปญ (Campaign) ระดับประเทศ เพื่อสื่อสารต่อสาธารณะภายใต้แนวทาง “งดการให้ - ปฏิเสธการรับ ลดการใช้พลาสติกใช้ครั้งเดียว”

๓) มาตรการที่ ๓ การจัดการขยะพลาสติกหลังการบริโภค ให้ความสำคัญกับการจัดการขยะพลาสติก หลังการบริโภค โดยการคัดแยกขยะจากบ้านเรือน อาคาร สำนักงาน ที่สอดคล้องกับวิธีการกำจัดที่ปลายทาง สร้างความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ต้องนำกลับเข้าสู่ระบบรีไซเคิล และต้องทิ้ง เพื่อนำไปกำจัด โดยเฉพาะพลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพ (Compostable Plastics) สนับสนุนให้มีการสร้าง โรงหมักปุ๋ย (Composting Plant) เพื่อรองรับการจัดการพลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพ (Compostable plastics) พร้อมกับการจัดการขยะอินทรีย์ เพิ่มศักยภาพระบบการเก็บรวบรวมขยะพลาสติก

๔) มาตรการที่ ๔ การจัดการขยะพลาสติกในทะเล มุ่งเน้นการป้องกันการเกิดขยะพลาสติกในทะเล โดยการสำรวจพื้นที่ระบบเก็บขนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริเวณริมฝั่งคลอง ริมแม่น้ำ และริมชายฝั่งทะเล

ในพื้นที่ ๒๓ จังหวัด ที่ทำให้ขยะพลาสติกหลุดรอดลงสู่ทะเล และเพิ่มระบบการเข้าถึงพื้นที่ ดำเนินตามมาตรการจัดการขยะบนพื้นที่เกาะ โดยการคัดแยกขยะก่อนนำไปกำจัดและควบคุมกรณีมีการขนส่งขยะมากำจัดบนฝั่ง วางระบบคัดแยก รวบรวม และการจัดการขยะพลาสติกและขยะประเภทอื่น สำหรับเรือท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว และเครื่องมือประมง จะต้องนำขยะพลาสติกมากำจัดบนฝั่งตามที่กำหนด วางระบบในการป้องกัน จัดเก็บขยะพลาสติก และนำส่งไปจัดการสำหรับขยะพลาสติกที่หลุดรอดลงสู่ทะเล

๒.๔.๖ แผนที่นำทางการจัดการขยะอาหาร (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๓) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๑) แผนที่นำทางการจัดการขยะอาหาร (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๓)

๑.๑) เป้าหมาย : บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) เป้าหมายที่ ๑๒.๓ ลดขยะเศษอาหารของโลกครึ่งหนึ่งในระดับค้าปลีกและผู้บริโภค และลดการสูญเสียอาหารจากกระบวนการผลิตและห่วงโซ่อุปทาน รวมถึงการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

๑.๒) ระยะดำเนินการ

๑.๒.๑) ระยะที่ ๑ การพัฒนารูปแบบการลดขยะอาหาร (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)
โดยมุ่งเน้นการขับเคลื่อนให้เกิดการปรับเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการป้องกันและลดขยะอาหาร การจัดระบบการคัดแยกขยะอาหาร ณ แหล่งกำเนิด การจัดระบบการกำจัดขยะอาหาร ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย สนับสนุนและผลักดันให้ประชาชนคัดแยกขยะอาหารออกจากขยะทั่วไปและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบคัดแยกและเก็บขนขยะแบบแยกประเภท พัฒนาระบบข้อมูลขยะอาหาร สร้างระบบ Food Waste Knowledge Hub พัฒนาแพลตฟอร์ม Networking และสร้างเครือข่ายการจัดการและใช้ประโยชน์ขยะอาหาร การพัฒนาวิสัยทัศน์นวัตกรรม คู่มือหลักสูตร แนวทางการจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหาร การสร้างกลไกแรงจูงใจด้านต่าง ๆ

๑.๒.๒) ระยะที่ ๒ การขยายผลการลดขยะอาหาร (พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๓) โดยมุ่งเน้นการขยายผลการดำเนินงาน ผลักดันให้เกิดการมุ่งสู่ Zero Food Waste ลดขยะอาหารที่ต้องนำไปกำจัดให้เหลือศูนย์ ป้องกันการเกิดขยะอาหารและเพิ่มเครือข่ายการแบ่งปันหรือนำอาหารส่วนเกินไปใช้ประโยชน์

๒) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๒.๑) เป้าหมาย

๒.๑.๑) สัดส่วนขยะอาหารเทียบกับขยะมูลฝอยชุมชนลดลงเหลือไม่เกิน ร้อยละ ๒๘ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐

๒.๑.๒) ปริมาณขยะอาหารจากภาคส่วนเป้าหมายลดลงเหลือไม่เกิน ๙๗ กิโลกรัมต่อคนต่อปี ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐

๒.๒) มาตรการ

๒.๒.๑) มาตรการที่ ๑ การป้องกันและลดการเกิดขยะอาหาร โดยดำเนินงานเพื่อป้องกันและลดการเกิดขยะอาหารในกลุ่มผู้จำหน่ายอาหารและผู้ประกอบอาหาร กลุ่มผู้ซื้อและผู้บริโภค และการจัดการอาหารส่วนเกิน

๒.๒.๒) มาตรการที่ ๒ การจัดการและการใช้ประโยชน์ขยะอาหาร โดยคัดแยกและส่งเสริมธุรกิจการใช้ประโยชน์จากขยะอาหาร และการจัดการขยะอาหาร ณ ปลายทาง

๒.๒.๓) มาตรการที่ ๓ การพัฒนาเครื่องมือบริหารจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหาร โดยพัฒนาหลักเกณฑ์และองค์ความรู้ สร้างเครื่องมือและแรงจูงใจ พัฒนากฎหมายและออกกฎระเบียบที่จำเป็น การจัดการข้อมูลขยะอาหาร

๒.๔.๗ แผนแม่บทด้านการจัดการคุณภาพอากาศของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

๑) มาตรการ

- ๑.๑) มาตรการที่ ๑ การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง
- ๑.๒) มาตรการที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
- ๑.๓) มาตรการที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ

๒) กิจกรรมหลักที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

- ๒.๑) กำหนด/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพอากาศและมาตรฐานการควบคุมการระบายมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดที่สำคัญให้สอดคล้องกับสถานการณ์
- ๒.๒) กำหนดมาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศเฉพาะพื้นที่ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- ๒.๓) เพิ่มการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังฝุ่นละอองในเขตควบคุมมลพิษและพื้นที่วิกฤตมลพิษทางอากาศอย่างเข้มงวดในช่วงวิกฤตและแจ้งเตือนสถานการณ์
- ๒.๔) กำหนดกลไกในการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง คาดการณ์ แจ้งเตือนและตอบโต้สถานการณ์ในภาวะวิกฤต เพื่อควบคุมจำนวนและลดการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิด
- ๒.๕) กำหนดรูปแบบ กลไก แนวทางปฏิบัติและวิธีการเพื่อให้จังหวัด/ท้องถิ่นติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ และมีการติดตามตรวจวัดคุณภาพอากาศในพื้นที่และรายงานเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลส่วนกลางด้านคุณภาพอากาศของประเทศ
- ๒.๖) พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางทางอากาศระดับประเทศที่เชื่อมโยงข้อมูลผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศจากจังหวัด/ท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยทุกหน่วยงานสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลได้เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างหน่วยงาน รวมถึงพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการคุณภาพอากาศเพื่อเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้
- ๒.๗) สร้างความร่วมมือหน่วยงานภายในประเทศและใช้กลไกความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพันธกรณี ข้อตกลงและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการจัดการปัญหามลพิษข้ามแดน
- ๒.๘) ใช้กลไกความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในการแลกเปลี่ยนบุคลากรและองค์ความรู้ด้านอากาศ
- ๒.๙) กำหนดมาตรฐาน/มาตรการควบคุม และป้องกันมลพิษทางอากาศจากการคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ที่เข้าหรือผ่านประเทศไทย

๒.๔.๘ แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๕)

- กจอ. อยู่ระหว่างดำเนินการ -

๒.๔.๙ แผนแม่บทจัดการมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน ระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน ๓ ระยะ (ระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕ ระยะที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๗๖ – ๒๕๘๐)

๑) เป้าหมาย : ระดับเสียงและความสั่นสะเทือนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

๒) กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบการจัดการมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน ประกอบด้วย ๓ มาตรการ ได้แก่

๒.๑) มาตรการที่ ๑ พัฒนา ปรับปรุง มาตรฐานและกฎหมายด้านการจัดการและควบคุมมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือนให้เหมาะสมทันสมัย และครอบคลุมปัญหามลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือนที่เกิดขึ้น

๒.๒) มาตรการที่ ๒ พัฒนากฎระเบียบ แนวทางปฏิบัติ คู่มือ ในการจัดการปัญหามลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน

๒.๓) มาตรการที่ ๓ จัดทำแผนที่เสียงเชิงกลยุทธ์ (Strategic Noise Mapping)

๓) กลยุทธ์ที่ ๒ สร้างการเติบโตที่คำนึงถึงคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้านเสียงและความสั่นสะเทือน ประกอบด้วย ๒ มาตรการ ได้แก่

๓.๑) มาตรการที่ ๔ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมสนับสนุนที่ช่วยในการควบคุมและแก้ไขปัญหามลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๓.๒) มาตรการที่ ๕ สนับสนุนให้มีการศึกษา วิจัย และสร้างนวัตกรรม เกี่ยวกับการจัดการและควบคุมมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน

๔) กลยุทธ์ที่ ๓ อนุรักษ์ คัดกรอง คุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านเสียงและความสั่นสะเทือน ประกอบด้วย ๑ มาตรการ ได้แก่

๔.๑) มาตรการที่ ๖ สนับสนุนและผลักดัน เพิ่มการติดตามตรวจสอบระดับเสียงในลักษณะเครือข่ายพื้นที่ในชุมชน หรือในพื้นที่รับผิดชอบ และมีระบบแสดงผลที่เข้าถึงได้ง่าย

๕) กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างความร่วมมือร่วมในการจัดการมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน ประกอบด้วย ๑ มาตรการ ได้แก่

๕.๑) มาตรการที่ ๗ สนับสนุนส่งเสริมให้มีนวัตกรรมการสื่อสารที่ทันสมัย เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้ของประชาชนในเรื่องปัญหามลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือนและการปฏิบัติตามกฎหมาย

๖) กลยุทธ์ที่ ๕ การพัฒนาเมือง พื้นที่เศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ที่คำนึงถึงคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านเสียงและความสั่นสะเทือน ประกอบด้วย ๓ มาตรการ ได้แก่

๖.๑) มาตรการที่ ๘ พัฒนาบุคลากร ให้กับหน่วยงานปฏิบัติในการจัดการและควบคุมปัญหามลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน

๖.๒) มาตรการที่ ๙ ส่งเสริมให้มีการจัดหาเครื่องมือตรวจวัดระดับเสียงและความสั่นสะเทือนที่ได้มาตรฐาน ให้กับหน่วยงานปฏิบัติในการจัดการและควบคุมปัญหามลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน

๖.๓) มาตรการที่ ๑๐ การวางผังเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อจัดการปัญหามลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน

๒.๔.๑๐ แผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๗๓ สาขาการจัดการของเสียชุมชน (ฉบับปรับปรุง)

๑) เป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก

- ๑.๑) สาขาการจัดการขยะชุมชน ๓.๘๖ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Mt-CO₂eq)
- ๑.๒) สาขาการจัดการน้ำเสียชุมชน ๐.๐๐๕ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Mt-CO₂eq)
- รวมทั้งหมด ๓.๘๖๕ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Mt-CO₂eq)

๒) แผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจก สาขาการจัดการขยะชุมชน

๒.๑) มาตรการที่ ๑ ลดก๊าซเรือนกระจก เป็นมาตรการที่นำไปคิดคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก โดยเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยก่อนเข้าสู่สถานที่กำจัด และวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยที่ช่วยลดปริมาณการเกิดก๊าซเรือนกระจก ประกอบด้วย ๖ กิจกรรมหลัก ได้แก่

๒.๑.๑) การนำก๊าซจากบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย (Landfill Gas) ไปเผาทิ้งหรือนำไปใช้ประโยชน์ เช่น การผลิตไฟฟ้า

๒.๑.๒) การเผาขยะมูลฝอยในเตาเผาเพื่อผลิตไฟฟ้า (Waste to Energy)

๒.๑.๓) การฝังกลบขยะมูลฝอยแบบกึ่งใช้อากาศ (Semi Aerobic Landfill)

๒.๑.๔) การนำขยะอินทรีย์ไปทำปุ๋ยหมัก (Composting) และน้ำหมักชีวภาพ

๒.๑.๕) การนำขยะอินทรีย์ไปหมักแบบไร้อากาศ (Anaerobic Digestion) ส่งเสริมการนำก๊าซไปใช้ประโยชน์

๒.๑.๖) การนำขยะอินทรีย์ไปบำบัดเชิงกลชีวภาพ (Mechanical Biological Treatment)

๒.๒) มาตรการที่ ๒ สนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจก เป็นมาตรการที่ดำเนินการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการลดปริมาณการเกิดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งไม่ได้คิดคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกโดยตรงจากการดำเนินมาตรการเหล่านี้ โดยเน้นการลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอย การนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์เพื่อนำไปสู่การลดปริมาณขยะมูลฝอยที่จะนำไปกำจัด การส่งเสริมการออกแบบและใช้ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๓ กิจกรรมหลัก ได้แก่

๒.๒.๑) การลดปริมาณขยะมูลฝอยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ

๒.๒.๒) เพิ่มการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์

๒.๒.๓) การยุติการเผากลางแจ้ง

๓) แผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจก สาขาการจัดการน้ำเสียชุมชน

๓.๑) มาตรการที่ ๑ ลดก๊าซเรือนกระจก เป็นมาตรการที่นำไปสู่การคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก โดยการนำน้ำเสียเข้าสู่การบำบัดให้เพิ่มมากขึ้น และบำบัดน้ำเสียให้ได้ตามมาตรฐาน ประกอบด้วย ๑ กิจกรรมหลัก ได้แก่

๓.๑.๑) การเพิ่มการรวบรวมน้ำเสียเข้าสู่ระบบและเพิ่มจำนวนระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน

๓.๒) มาตรการที่ ๒ สนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจก เป็นมาตรการที่ดำเนินการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการลดปริมาณการเกิดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งไม่ได้คิดคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกโดยตรงจากการดำเนินมาตรการเหล่านี้ โดยส่งเสริมการลดปริมาณและความสกปรกของน้ำเสีย และการนำน้ำและกากตะกอนที่บำบัดแล้วมาใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย ๓ กิจกรรมหลัก ได้แก่

- ๓.๒.๑) การลดปริมาณความสกปรกของน้ำเสียชุมชนจากแหล่งกำเนิด
- ๓.๒.๒) การนำน้ำทิ้งและกากตะกอนจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนมาใช้
- ๓.๒.๓) พัฒนาระบบการประเมินการปล่อยและลดก๊าซเรือนกระจก

๒.๔.๑๑ แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

๑) เป้าหมาย

๑.๑) การเพิ่มจำนวนหน่วยงานโดยการกำหนดเป้าหมายร้อยละหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ หน่วยงานภาคเอกชน ร้อยละ ๙๕

๑.๒) การเพิ่มมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามรายการสินค้าและบริการที่ได้ขึ้นทะเบียนในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หน่วยงานภาครัฐ ร้อยละ ๘๐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๖๐ และภาคเอกชน ร้อยละ ๘๐

๒) กลยุทธ์และเป้าประสงค์

๒.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ การเพิ่มปริมาณสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในตลาดและระบบจัดซื้อจัดจ้าง

๒.๑.๑) เป้าประสงค์ที่ ๑.๑ มีจำนวนสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในตลาด เข้าสู่ระบบการจัดซื้อจัดจ้างฯ ของหน่วยงาน/องค์กรเพิ่มขึ้น

๒.๒) กลยุทธ์ที่ ๒ การส่งเสริมการผลิตสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๒.๑) เป้าประสงค์ที่ ๒.๑ เพิ่มฐานการผลิตสินค้าและภาคอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๓) กลยุทธ์ที่ ๓ การส่งเสริมให้เกิดสังคมการบริโภคอย่างยั่งยืน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน

๒.๓.๑) เป้าประสงค์ที่ ๓.๑ มีจำนวนผู้จัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในตลาดเพิ่มขึ้น

๒.๓.๒) เป้าประสงค์ที่ ๓.๒ มีสัดส่วนปริมาณ/มูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมต่อสินค้าและบริการที่จัดซื้อจัดจ้างทั้งหมดเพิ่มขึ้น

๒.๓.๓) เป้าประสงค์ที่ ๓.๓ ผู้บริโภคมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๔) กลยุทธ์ที่ ๔ การใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์และกฎหมายเพื่อสนับสนุนการส่งเสริมสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๔.๑) เป้าประสงค์ที่ ๔.๑ มีมาตรการ/เครื่องมือ ทางเศรษฐศาสตร์ การเงินการคลัง สนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๔.๒) เป้าประสงค์ที่ ๔.๒ มีการพัฒนากลไก กฎหมาย กฎระเบียบ หรือวิธีปฏิบัติ

๒.๕) กลยุทธ์ที่ ๕ การติดตามและรายงานผลการผลิตและบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๕.๑) เป้าประสงค์ที่ ๕.๑ สามารถติดตามและรายงานผลการผลิตและการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๕.๒) เป้าประสงค์ที่ ๕.๒ สามารถประเมินผลกระทบที่เกิดจากการผลิตและการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๖) กลยุทธ์ที่ ๖ การบริหารและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการส่งเสริมสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๖.๑) เป้าประสงค์ที่ ๖.๑ มีระบบการบริหารและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการส่งเสริมสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๔.๑๒ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐

๑) ยุทธศาสตร์

๑.๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

๑.๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากรอัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

๑.๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๑.๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

๒) แนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

๒.๑) การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น

๒.๒) การปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียว และการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

๒.๓) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

๒.๔) การจัดการขยะพลาสติกแบบครบวงจร แยก รวบรวม จัดเก็บ หมุนเวียน ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และส่งเสริมให้มีการนำมาใช้ซ้ำ

๒.๕) สนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เป็นเครื่องมือส่งเสริมผลิตภัณฑ์หมุนเวียนและบริการ (reuse as a service)

๒.๔.๑๓ แผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗)

๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ขับเคลื่อนกระบวนการทัศน์ใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๑.๑) เป้าประสงค์ที่ ๑.๑ ประชาชนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

๑.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างค่านิยมหลักและวัฒนธรรมที่สร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชน

(๑) โครงการเสริมสร้างการตระหนักรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน

๑.๒) เป้าประสงค์ที่ ๑.๒ พื้นที่มีศักยภาพและสมรรถนะในการขับเคลื่อนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความยั่งยืน

๑.๒.๑) กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความยั่งยืน

(๑) โครงการส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความยั่งยืนระดับภาค

(๒) โครงการส่งเสริมเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๑.๓) เป้าประสงค์ที่ ๑.๓ องค์กรมีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในประเด็นใหม่ที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนสู่การให้บริการเชิงรุกกับผู้รับบริการ (ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ชุมชน ผู้ประกอบการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง) ได้รับบริการที่รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม

๑.๓.๑) กลยุทธ์ที่ ๓ ยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศอย่างมีธรรมาภิบาล

(๑) โครงการพัฒนาระบบบริหารราชการสู่ความเป็นเลิศ

(๒) โครงการส่งเสริมการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล

๒.๑) เป้าประสงค์ที่ ๒.๑ มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ

๒.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๔ จัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า

(๑) โครงการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๒) โครงการยกระดับความร่วมมือการรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกภาคส่วน (Public Private Social Partnership)

(๓) โครงการการจัดทำระบบบัญชีเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติ (System of Environmental Economics Accounting: SEEA)

(๔) โครงการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจ (Economic Impact Assessment)

๒.๑.๒) กลยุทธ์ที่ ๕ สงวน อนุรักษ์ ปันฟู ให้เกิดความสมบูรณ์เชิงพื้นที่

(๑) โครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

(๒) โครงการบูรณาการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

(๓) โครงการเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่เฉพาะ (เกาะ ถ้ำ)

(๔) โครงการเพิ่มศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์เชิงนิเวศอย่างสมดุล

(๕) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคุณภาพมหาสมุทร

๓) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความสมดุลและยั่งยืนด้านทรัพยากรน้ำให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง และรักษาระบบนิเวศ

๓.๑) เป้าประสงค์ที่ ๓.๑ สร้างสมดุลระหว่างต้นทุนน้ำที่มีอยู่และน้ำที่ถูกใช้ไปให้เหมาะสม กับบริบทและความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพในทุกพื้นที่

๓.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๖ อนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อการจัดสรรน้ำ ให้สามารถตอบสนองความต้องการใช้น้ำอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

(๑) โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ และ
โครงข่ายน้ำอย่างเป็นระบบ

(๒) โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำบาดาลและระบบกระจายน้ำ
อย่างเป็นระบบ

(๓) โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำสาธารณะและพื้นที่ชุ่มน้ำแบบมีส่วนร่วม

๓.๑.๒) กลยุทธ์ที่ ๗ พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำ และจัดการ
สภาวะวิกฤตน้ำ

(๑) โครงการจัดสรรทรัพยากรน้ำตามกฎหมาย

(๒) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ เฝ้าระวัง การวิเคราะห์
และประเมินสถานการณ์ การแจ้งข้อมูลเพื่อการเตือนภัย และจัดการสภาวะวิกฤต

(๓) โครงการยกระดับคุณภาพแหล่งน้ำให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี

๔.๑) เป้าประสงค์ที่ ๔.๑ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีภายใต้ระบบทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมที่สมดุลตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)

๔.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๘ ดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)

(๑) โครงการส่งเสริมการดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ที่ยั่งยืนแก่ประชาชนตาม
แนวทางขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

(๒) โครงการขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะ และวัสดุเหลือใช้ภายใต้แนวคิด
“เศรษฐกิจหมุนเวียน” Circular Economy

(๓) โครงการส่งเสริมให้พื้นที่ / ชุมชน ได้รับการสนับสนุนจากเงินกองทุน
ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

(๔) โครงการส่งเสริมศักยภาพและบูรณาการความร่วมมือ การจัดการเมือง
สิ่งแวดล้อมยั่งยืน

๔.๑.๒) กลยุทธ์ที่ ๙ เสริมสร้างระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ

(๑) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

(๒) โครงการมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ด้วยการใช้กลไกราคา
แบบบูรณาการ

(๓) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ เพิ่มศักยภาพองค์กรรองรับวิถีใหม่และนวัตกรรมใหม่

๕.๑) เป้าประสงค์ที่ ๕.๑ ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

๕.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๑๐ เพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤต

(๑) โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤต

๕.๒) เป้าประสงค์ที่ ๕.๒ องค์กรมีการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเต็มรูปแบบเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ รวดเร็ว ทันสมัย สำหรับผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจบนฐานข้อมูลเดียวกัน

๕.๒.๑) กลยุทธ์ที่ ๑๑ ขับเคลื่อนองค์กรดิจิทัล

(๑) โครงการขับเคลื่อน ทส. สู่องค์กรดิจิทัล (New normal, Innovation, e-service, Digital Literacy)

๕.๓) เป้าประสงค์ที่ ๕.๓ มีระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อมที่มีมาตรฐานและบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และเป็นธรรม

๕.๓.๑) กลยุทธ์ที่ ๑๒ ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ทันสมัย

(๑) โครงการขับเคลื่อนระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อม

๕.๔) เป้าประสงค์ที่ ๕.๔ บุคลากรทุกระดับเป็นคนเก่ง คนดี และมีคุณภาพ เพื่อรองรับภารกิจในอนาคต

๕.๔.๑) กลยุทธ์ที่ ๑๓ เสริมสร้างบุคลากรให้มีขีดสมรรถนะสูง

(๑) โครงการพัฒนาระบบการบริหารทุนมนุษย์เชิงยุทธศาสตร์

๕.๕) เป้าประสงค์ที่ ๕.๕ มีองค์ความรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาสู่นวัตกรรมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

๕.๕.๑) กลยุทธ์ที่ ๑๔ พัฒน่องค์ความรู้สู่การสร้างนวัตกรรมทุกมิติในทุกระดับ

(๑) โครงการบริหารจัดการความรู้สู่การสร้างนวัตกรรม

๒.๔.๑๔ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๑) ภาคเหนือ

๑.๑) เป้าหมายการพัฒนา : มุ่งสู่การพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ เชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค และเติบโตอย่างยั่งยืน

๑.๒) แนวทางการพัฒนา

๑.๒.๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๔.๕.๖ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

(๑) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๒ บริหารจัดการน้ำให้มีความสมดุลทั้งด้าน ปริมาณและคุณภาพ โดยพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำตามความเหมาะสมและศักยภาพของพื้นที่ เพื่อให้เพียงพอในการ ใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ทั้งอุปโภค บริโภค รักษาระบบนิเวศทางน้ำ เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม และจัดการ พื้นฟูคุณภาพน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ เชื่อมโยงแหล่งน้ำระดับต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพในการ กระจายน้ำอย่างทั่วถึง ประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันปัญหาอุทกภัย และภัยแล้ง

(๒) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๓ ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน โดยสนับสนุนการประยุกต์ใช้วิธีการ รูปแบบ ที่เกิดผลสำเร็จมาแล้วในหลายพื้นที่ และปรับให้เหมาะสมกับวิถีชีวิต

ของชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาในการแสวงหาความรู้ เทคโนโลยีใหม่ที่จะเป็นทางเลือกในการกำจัด เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร สนับสนุนการสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวัง การลาดตระเวนในพื้นที่ เพื่อป้องกัน ปราบ ผู้ลักลอบฝ่าฝืนกฎหมาย ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกเพื่อลดการเผา รวมทั้งประสานความร่วมมือ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๓) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๔ พัฒนาระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และชุมชนตามรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) โดยมีระบบกำจัดขยะและน้ำเสียด้วยเทคโนโลยี ที่เหมาะสม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม อาทิ ลดการเกิดขยะ การคัดแยกขยะ การนำขยะกลับมาใช้ซ้ำให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะไปกำจัดอย่างถูกต้อง สร้างความ เข้าใจและความตระหนักรู้ให้กับประชาชนเพื่อปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตแบบใหม่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๔) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๕ เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกับภัยพิบัติ ทางธรรมชาติ โดยสนับสนุนองค์ความรู้การจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบฐานข้อมูลภัยพิบัติและ การเตือนภัย ส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ในการบริหารจัดการภัยพิบัติ และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการ พัฒน่องค์ความรู้และเครื่องมือในการบริหารจัดการเพื่อรองรับกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๒.๑) เป้าหมายการพัฒนา : พัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจ ของอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง”

๒.๒) แนวทางการพัฒนา

๒.๒.๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๔.๕.๒ บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนา เมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

(๑) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๒ บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการเชิงลุ่มน้ำ ทั้งระบบเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง โดยดำเนินการในระดับลุ่มน้ำให้มีความสมดุลระหว่างการใช้ น้ำ ทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำเดิมและแหล่งน้ำธรรมชาติที่เสื่อมโทรมหรือตื้นเขิน เพื่อเพิ่มปริมาณการเก็บกักน้ำ บูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมที่มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้ เพื่อให้การใช้น้ำมีประสิทธิภาพ และมีการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำทั้งในระยะเร่งด่วนและ ระยะยาวเพื่อป้องกันความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง

(๒) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๓ การจัดการคุณภาพน้ำในลำน้ำสาธารณะ ให้สามารถใช้ประโยชน์ในการผลิตและการพัฒนาเมือง โดยส่งเสริมให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนในพื้นที่เมือง ตามแนวลำน้ำสาธารณะ อาทิ ลำตะคองตอนล่าง ส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมและประชาชนมีบทบาทและส่วนร่วม ในการเฝ้าระวังและรักษาคุณภาพน้ำ

๓) ภาคกลาง

๓.๑) เป้าหมายการพัฒนา : มุ่งสู่การเป็น “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” ที่เติบโต อย่างยั่งยืนบนศักยภาพของพื้นที่

๓.๒) แนวทางการพัฒนา

๓.๒.๑) แนวทางการพัฒนา ๔.๕.๖ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ให้สามารถสนับสนุนคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในพื้นที่และเสริมสร้างขีดความสามารถในการดำเนินกิจกรรม ทางเศรษฐกิจสู่ความสมดุลและยั่งยืน

(๑) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๑ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไข ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีศักยภาพโดยท้องถิ่นและชุมชน ด้วยการให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การลดการสร้างของเสียและมลพิษทุกรูปแบบ รวมทั้งลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การจัดการขยะมูลฝอยและ น้ำเสียอย่างเบ็ดเสร็จครบวงจรด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม และการเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติทุกรูปแบบ อาทิ การป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม การแก้ไขปัญหามลพิษในเขตพื้นที่เมืองและ แหล่งอุตสาหกรรม และการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ กัดเซาะตลิ่งริมแม่น้ำและชายฝั่งทะเลในพื้นที่ที่มีการกัดเซาะรุนแรง

(๒) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๒ บริหารจัดการน้ำในเขตลุ่มน้ำที่สำคัญของ ภาคกลาง อาทิ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำท่าจีน และลุ่มน้ำป่าสัก เพื่อให้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอและ เหมาะสมทั้งในด้านการอุปโภคบริโภคในภาคครัวเรือน และใช้ในภาคการผลิตและบริการ อาทิ การขุดลอก ขยายคูคลองและการพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำในไร่นา

(๓) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๓ ปรับแนวทางการผลิตและบริโภคสู่ความยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนาเทคโนโลยีเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และไม่ใช่เศรษฐศาสตร์เพื่อจูงใจ กระตุ้น และกำกับให้ผู้ผลิตและบริโภคในพื้นที่เป้าหมายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่วิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๔) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๔ บริหารจัดการการใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติ และจัดการของเหลือจากการผลิตและการบริโภคในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึง ความสามารถในการฟื้นคืนทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศกลับสู่สภาพเดิม ร่วมกับกำหนดเขตพื้นที่เพื่อการใช้ ประโยชน์ให้เหมาะสมกับศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพและยั่งยืน แก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและพื้นที่ทับซ้อน และ ช่วยสนับสนุนการใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างเหมาะสม สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

๔) ภาคตะวันออก

๔.๑) เป้าหมายการพัฒนา : พัฒนาเศรษฐกิจให้เกิดการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และเกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ ควบคู่กับคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดี

๔.๒) แนวทางการพัฒนา

๔.๒.๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๔.๕.๖ อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพ การรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่าและยั่งยืน และการสร้างความพร้อมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหามลพิษ รวมทั้งผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วทั้ง ที่ ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

(๑) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๓ แก้ไขปัญหาขยะและน้ำเสียชุมชน และ กากของเสียจากภาคอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานความร่วมมือของทุกภาคส่วน โดยการสร้างแรงจูงใจ ในการลดมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะและระบบกำจัดขยะมูลฝอยชุมชน รวมทั้งเร่งลดขยะมูลฝอยในพื้นที่ การจัดการและพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และเพิ่ม ประสิทธิภาพการรวบรวมน้ำเสียจากทุกพื้นที่ ทั้งชุมชน ศูนย์กลางทางการค้า และแหล่งท่องเที่ยว และพัฒนา ระบบการจัดการกากอุตสาหกรรมและของเสียจากกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการบังคับใช้กฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้องในการควบคุมการลักลอบทิ้งของเสียจากอุตสาหกรรมสู่พื้นที่สาธารณะอย่างเข้มงวด และให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

๕) ภาคใต้

๕.๑) เป้าหมายการพัฒนา : มุ่งสู่การเป็น “แหล่งท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค”

๕.๒) แนวทางการพัฒนา

๕.๒.๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๔.๕.๔ อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

(๑) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๓ เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการควบคุมมลพิษ การกำจัดขยะและของเสียอันตรายให้ถูกต้องตามหลักวิชาการอย่างเป็นระบบ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม รวมทั้งสร้างจิตสำนึกภาคครัวเรือน ภาคชุมชน และภาคธุรกิจอุตสาหกรรม ในการจัดการขยะและน้ำเสียเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการขยะทะเลอย่างเป็นระบบ

(๒) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนาและส่งเสริมกระบวนการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างการเติบโต ทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ และเกษตรปลอดภัย

๖) ภาคใต้ชายแดน

๖.๑) เป้าหมายการพัฒนา : พัฒนาภาคใต้ชายแดนให้เป็น “ฐานเศรษฐกิจชายแดนที่มั่นคง บนสังคมพหุวัฒนธรรม”

๖.๒) แนวทางการพัฒนา

๖.๒.๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๔.๕.๔ อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นฐานการผลิตของภาค

(๑) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๒ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ เพื่อป้องกันปัญหาอุทกภัยในพื้นที่เศรษฐกิจ บริหารจัดการน้ำโดยใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก บริเวณแม่น้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี และแม่น้ำบางนรา รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำ จัดทำระบบฝายระวัง การเกิดภัยพิบัติ การเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูหลังเกิดภัยพิบัติ

๒.๕ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี)

เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๓

รัฐบาลจะให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และรักษาสมดุลของระบบนิเวศท้องถิ่น เพื่อให้เป็นรากฐานสำคัญในการดำรงชีวิต และเพิ่มขีดความสามารถของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รัฐบาลจะสร้างการมีส่วนร่วมในการรับมือกับภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะการแก้ปัญหา PM_{2.5} และการบริหารจัดการน้ำที่จะต้องได้รับความร่วมมือระหว่างประเทศ นอกจากนี้ รัฐบาลจะจัดการกับปัญหาการลักลอบกำจัดหรือฝังกลบกากอุตสาหกรรม/ของเสียอันตราย ด้วยความเข้มงวด และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ

๒.๖ ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๒.๖.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นโยบายการจัดสรรงบประมาณ

๑) การดำเนินการตามประเด็นเร่งด่วน

๑.๑) ส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และสิ่งแวดล้อมด้วยข้อมูลที่แม่นยำ และทันสมัย ปรับโครงสร้างภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ และโลจิสติกส์ ให้นำแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว มาใช้เป็นมาตรฐาน สนับสนุนให้มีการลงทุนด้านการใช้พลังงานสะอาด การนำปัจจัยการผลิตมาใช้แบบหมุนเวียน และการลดปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง โดยเพิ่มพื้นที่สีเขียวและพื้นที่สาธารณะของเมือง พัฒนาระบบและกลไกสร้างแรงจูงใจการเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อเศรษฐกิจชุมชน สร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการผลิตให้เพียงพอและมีการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลักดันให้เกิดการลงทุนในกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๒) แก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นวาระแห่งชาติโดยเฉพาะเรื่องฝุ่นควัน PM_{2.5} ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สู่ชั้นบรรยากาศ (Carbon Neutrality) และสนับสนุนให้ประเทศไทย เป็นผู้นำของอาเซียน รวมทั้งการเจรจาการค้าระหว่างประเทศภายใต้กฎกติกาใหม่ เพื่อสร้างข้อได้เปรียบให้ผู้ผลิตสินค้าและบริการภายในประเทศ ส่งเสริมมาตรการจูงใจทั้งทางด้านภาษีและที่ไม่ใช่ภาษีเพื่อส่งเสริมการใช้นโยบายไฟฟ้า พัฒนามาตรฐานให้ครอบคลุมยานยนต์ ชีวส่วน และอุปกรณ์สำหรับการใช้นโยบายไฟฟ้า ส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดคาร์บอน การสร้างรายได้จากการกักเก็บคาร์บอนในภาคป่าไม้ พัฒนาระบบข้อมูล องค์ความรู้มาตรฐาน กฎหมาย มาตรการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วน ใช้ข้อมูลจากดาวเทียมเพื่อประเมินผลและติดตามแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม สร้างจิตสำนึกและแรงจูงใจในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สนับสนุนการใช้แนวทางธรรมชาติในการจัดการปัญหาภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๑.๓) เพิ่มรายได้ชุมชนจากแนวทางขยะสุทธิตเป็นศูนย์ สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบตลอดห่วงโซ่ในระดับชุมชน ส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน / สร้างความตระหนักรู้ให้เกิดในสังคมให้คำนึงถึงความสำคัญของการดำเนินการตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ สร้างแรงจูงใจและทัศนคติในการดำรงชีวิตของผู้บริโภคเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่การบริโภคที่ยั่งยืน ส่งเสริมแพลตฟอร์มเศรษฐกิจแบ่งปันและตลาดสินค้ามือสอง ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่น ตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน

๒) การดำเนินการตามแผนแม่บท

สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว เศรษฐกิจภาคทะเล สังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการจัดการขยะและคุณภาพอากาศให้ดีขึ้น การยกระดับกระบวนการทัศน์ โดยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมประชาชนให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ทั้งการจัดการเชิงลุ่มน้ำเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ จัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย การเพิ่มผลิตภาพของน้ำ การจัดการระบบดูแลน้ำในพื้นที่นิคมเกษตร อุตสาหกรรมสมัยใหม่พื้นที่ชลประทาน พื้นที่เกษตรน้ำฝน พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยว เกษตรพลังงาน และเกษตรเพิ่มมูลค่า รวมทั้งเพิ่มผลิตภาพของการใช้น้ำโดยการใช้น้ำอย่างมีคุณค่า การใช้น้ำซ้ำ การนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพการส่งและการใช้น้ำ

ทุกภาคส่วน พร้อมเพิ่มการเก็บกักน้ำในพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศในทุกมิติ

๒.๖.๒ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๑) การดำเนินการตามประเด็นเร่งด่วน

๑.๑) ปรับปรุงการทำงานของภาครัฐให้เป็นรัฐบาลดิจิทัล เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน นำเทคโนโลยีและระบบดิจิทัลมาใช้อย่างเต็มรูปแบบ พัฒนาระบบการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลแบบเบ็ดเสร็จ พัฒนาแพลตฟอร์มการค้าแห่งชาติ พัฒนาระบบการเงินดิจิทัลรองรับบริการธุรกรรมทางการเงินสำหรับการลงทุนระหว่างประเทศ ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน ส่งเสริมการสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อรองรับการพัฒนาในมิติต่าง ๆ บูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐโดยสมบูรณ์ พัฒนากลไกและสร้างแรงจูงใจให้ภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้ามาดำเนินการหรือร่วมดำเนินการในลักษณะนวัตกรรมการให้บริการประชาชน / ส่งเสริมการบริหารประเทศ ในรูปแบบบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานให้ตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ปรับเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐทั้งหมดให้เป็นดิจิทัล เชื่อมโยงข้อมูลให้เกิดการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภาครัฐเป็นดิจิทัล โดยออกแบบกระบวนการทำงานใหม่ / ปรับปรุงรูปแบบการจ้างงานภาครัฐให้หลากหลาย ยืดหยุ่น ครอบคลุมให้มีประเภทการจ้างงานในรูปแบบสัญญา หรือรูปแบบการทำงานไม่ตลอดชีพมากขึ้นและลดการจ้างงานแบบตลอดชีพ และส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรภาครัฐให้มีทักษะที่จำเป็นในการให้บริการภาครัฐดิจิทัลแบบองค์รวม

๑.๒) ส่งเสริมการจัดการปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย สนับสนุนการป้องกันและจัดการทุจริตที่ประชาชนมีส่วนร่วม สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ เปิดเผยข้อมูลผ่านเทคโนโลยีและช่องทางต่าง ๆ ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อลดการทุจริตคอร์รัปชัน

๒) การดำเนินการตามแผนแม่บท

พัฒนาระบบการภาครัฐที่มีคุณค่าและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล สามารถตรวจสอบได้ และพัฒนาระบบจัดเก็บและเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ปรับวิธีการทำงานเป็นการให้บริการที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ปรับปรุงวิธีการทำงานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบการภาครัฐที่มีคุณค่าและได้มาตรฐานสากล เชื่อมโยงและบูรณาการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐเข้าด้วยกัน ส่งเสริมการบูรณาการเชื่อมโยงภารกิจภาครัฐและการบริหารจัดการการเงินการคลังให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาคภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลัง เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ พัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐให้เป็นรัฐที่ทันสมัย เปิดกว้าง และเป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง รวมทั้งการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยเร่งสร้างจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต พัฒนาการบริหารจัดการการป้องกันและปราบปราม การทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ มีมาตรการควบคุมกำกับ และติดตาม ตลอดจนการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘					
วิสัยทัศน์ “น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน”					
พันธกิจ	๑. พัฒนากฎหมาย มาตรฐาน เครื่องมือ และกลไกในการจัดการมลพิษที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ๒. กำกับ ดูแล บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการควบคุมมลพิษ ๓. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน เฝ้าระวัง แจ้งเตือน และรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศ ๔. สื่อสารสร้างการรับรู้ สร้างภาคีเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการมลพิษ ๕. เพิ่มศักยภาพบุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมในการจัดการมลพิษ ๖. ประสานความร่วมมือและขับเคลื่อนการจัดการมลพิษกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและระหว่างประเทศ				
แผนปฏิบัติราชการ ๕ ปี	๑. เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศและเสียง	๒. เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตราย	๓. เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางน้ำ	๔. เรื่อง การสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ	๕. เรื่อง การจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะอากาศ
เป้าหมาย	คุณภาพอากาศในพื้นที่เป้าหมายเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	การจัดการขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตรายของประเทศมีประสิทธิภาพมากขึ้น	คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินและทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์	มีเครื่องมือและกลไกที่ใช้ในการการบริหารจัดการมลพิษอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการทำงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้รวดเร็วขึ้น	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากสาขาการจัดการของเสียลดลง
ตัวชี้วัด	๑. ข้อมูลคุณภาพอากาศที่กรมควบคุมมลพิษตรวจวัดมีความครบถ้วนและถูกต้อง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ๒. ร้อยละของจำนวนจังหวัดที่คุณภาพอากาศดีขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐ ๓. ระดับความสำเร็จของการตรวจสอบตรวจจับและห้ามใช้ยานพาหนะในพื้นที่วิกฤต ไม่น้อยกว่า ๒๒,๐๐๐ คัน ๔. แหล่งกำเนิดมลพิษประเภทยานพาหนะปฏิบัติตามกฎหมาย ร้อยละ ๙๘	๑. พื้นที่ได้รับการยกระดับการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ๗๗ จังหวัด ๒. จำนวนพื้นที่ดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายตามคำแนะนำของกรมควบคุมมลพิษ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	๑. แหล่งน้ำเป้าหมายได้รับการยกระดับการจัดการคุณภาพน้ำ ๒๒ ลุ่มน้ำ ๒. แหล่งน้ำผิวดินมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ๓. แหล่งกำเนิดมลพิษที่ถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ๑,๑๐๐ แห่ง ๔. แหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำมีการปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐	๑. เกณฑ์ที่กำหนดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ๕ รายการ ๒. หน่วยงานกลุ่มเป้าหมาย (ภาครัฐ/ภาคเอกชน) เข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๕ ๓. การดำเนินการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ด้านมลพิษที่ได้รับการแก้ไข ร้อยละ ๑๐๐ ๔. ความพึงพอใจผู้ใช้บริการเว็บไซต์ อินทราเน็ต และระบบประชุมทางไกลออนไลน์ ร้อยละ ๘๕	๑. ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนและน้ำเสียชุมชน ลดลง ๖๖๐ พันตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า
แนวทางการพัฒนา	๑. กำหนดแนวทางการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ป้องกันการเกิดมลพิษตั้งแต่ต้นทาง และขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อลดมลพิษทางอากาศและเสียงในพื้นที่วิกฤต เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและมีการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง และแจ้งเตือน ๒. ยกระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM _{2.5} แบบบูรณาการเชิงพื้นที่ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและทุกภาคส่วน โดยใช้กลไกการบริหารจัดการเชื่อมโยงจากนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่แบบเบ็ดเสร็จ	๑. ผลักดันและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการจัดการขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตรายอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ๒. สนับสนุนการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อจัดการขยะมูลฝอย และส่งเสริมภาคเอกชนร่วมลงทุน ๓. จัดทำหลักเกณฑ์/แนวทางด้านวิชาการในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมลพิษจากการกำจัดขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ๔. ส่งเสริมการจัดการขยะอาหารในภาคผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ประกอบอาหาร และผู้บริโภค ป้องกัน	๑. ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ ๒. สนับสนุนการจัดสร้างและเพิ่มศักยภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และศักยภาพของท้องถิ่น และการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย ๓. สนับสนุนให้ผู้ประกอบการและประชาชนลดการใช้น้ำ ให้มีการจัดการน้ำเสียก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการนำน้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดกลับไปใช้ประโยชน์ ตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ๔. ผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำมาตรฐานการจัดการ	๑. พัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ๒. ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓. จัดทำระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมลพิษให้สืบค้นและเข้าถึงได้ง่าย ๔. เพิ่มประสิทธิภาพด้านการบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ และการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากปัญหามลพิษให้แก่ประชาชน ๕. พัฒนาระบบการทำงานเปลี่ยนผ่านสู่ระบบ Digital (Data Source, Data management, Data Analytics,	๑. ส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมที่ปล่อยคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการที่เอื้อต่อการรีไซเคิลตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบต่างๆ ๓. พัฒนาเครื่องมือและกลไกในการบริหารจัดการเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคของเสียชุมชน ๔. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการลดของเสียจากกระบวนการผลิต และส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

แนวทาง การพัฒนา	๓. ผลักดันและเร่งรัดการออก (ร่าง) พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. .... และอนุบัญญัติ ๔. กำหนดมาตรการจัดการและป้องกันมลพิษทางอากาศและเสียง เพื่อลดการระบายนมลพิษทางอากาศและเสียงจากแหล่งกำเนิด ๕. พัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน และมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิด ทั้งในรูปของปริมาณความเข้มข้น และอัตราการระบายนมลพิษ ๖. ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการระบายนมลพิษทางอากาศ (Carrying Capacity) ในพื้นที่วิกฤต/พื้นที่เป้าหมาย เพื่อนำมากำหนดระบบการอนุญาตการระบายนมลพิษในเชิงพื้นที่ ๗. ศึกษาเพื่อพัฒนาการกำหนดมาตรฐานการระบายนมลพิษในพารามิเตอร์ใหม่ๆ ในอนาคต ๘. สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ สื่อสารข้อมูล เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ	การเกิด การจัดการอาหารส่วนเกินก่อนเป็นขยะอาหาร การนำขยะอาหารไปใช้ประโยชน์หรือการกำจัดขยะอาหาร ๕. ขับเคลื่อนมาตรการจัดการของเสียอันตรายชุมชน ชากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และซากบรรจุภัณฑ์สารเคมี ๖. ส่งเสริมให้มีระบบหรือกลไกมัดจำ-คืนเงิน เพื่อเรียกคืนซากผลิตภัณฑ์เพื่อนำไปจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ๗. พัฒนาพื้นที่ต้นแบบ/ Best Practice ด้านการจัดการของเสียอันตรายชุมชน และซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งขยายผลการดำเนินงานให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีปัญหาด้านการจัดการของเสียอันตรายชุมชนและซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ๘. ขับเคลื่อนการลดขยะพลาสติกให้เป็นไปตาม Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๗๓ และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ๙. ขับเคลื่อนมาตรการลด คัดแยก และส่งเสริมให้มีการนำขยะมาใช้ประโยชน์ตามหลักการ BCG รวมทั้งส่งเสริมให้ลดขยะเป็นศูนย์ ๑๐. เสริมสร้างศักยภาพในการแก้ไขปัญหาด้านเหตุฉุกเฉินสารเคมี การลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย และขยะอิเล็กทรอนิกส์ในพื้นที่ต่าง ๆ ๑๑. ศึกษาวิจัย และวางระบบการจัดการขยะและของเสียอันตรายที่คาดว่าจะมีปัญหาในอนาคต ๑๒. สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ สื่อสารข้อมูล ผลลัพธ์ สารอันตราย และของเสียอันตราย ๑๓. ติดตาม แก้ไข พ้นฟู และประเมินค่าความเสียหายพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ	น้ำเสียไปใช้เป็นเชื้อเพลิง ในการขออนุมัติ อนุญาตก่อสร้างอาคารและสถานประกอบการ ๕. ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ ตะกอนดินและสัตว์น้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ชายฝั่งทะเล และนอกชายฝั่งทะเลทั่วประเทศ ๖. เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนสถานการณ์คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาเหตุฉุกเฉินที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ ๗. เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำเสียและติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ ๘. สนับสนุนเครือข่ายช่วยเฝ้าระวังและติดตามการลักลอบระบายน้ำเสีย ๙. การออกฉลากถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปประสิทธิภาพสูง ส่งเสริมการจัดการน้ำเสียในระดับครัวเรือน เพื่อลดภาระการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวม	Data Utilization) และเชื่อมโยงฐานข้อมูลสู่ระบบ Digital ๖. พัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเชื่อมโยงข้อมูลเข้าสู่ระบบ เพื่อให้สะดวกและง่ายต่อการนำไปใช้ประโยชน์ เผยแพร่ข้อมูล และแจ้งเตือน ๗. เพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือ อุปกรณ์ และห้องปฏิบัติการเพื่อรองรับการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหามลพิษ ๘. ยกระดับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกรมควบคุมมลพิษให้ทันสมัย สะดวก รวดเร็วต่อการปฏิบัติงาน ๙. สร้างการรับรู้และสื่อสารข้อมูลผลดำเนินงาน บทบาทภารกิจที่สำคัญ ของกรมควบคุมมลพิษต่อสาธารณะ ๑๐. พัฒนาระบบฐานข้อมูลทรัพยากรบุคคลของกรม ๑๑. พัฒนาระบบบริหารจัดการงานภายในองค์กรให้เป็นระบบดิจิทัล ๑๒. จัดทำแผนทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร ๑๓. เสริมสร้างความรู้ พัฒนาศักยภาพ ทักษะ สมรรถนะ และส่งเสริมการมีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เป็นคนดี คนเก่ง ๑๔. พัฒนาระบบบริหารราชการให้เป็นหน่วยงานที่ทันสมัย มีขีดสมรรถนะสูง มีความยืดหยุ่นคล่องตัวในการทำงาน และปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	๕. บริหารจัดการของเหลือจากการผลิตและบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบหมุนเวียนใช้ประโยชน์ ลดการสูญเสียในขั้นตอนก่อนถึงผู้บริโภค และขยะอาหาร ๖. เพิ่มความรู้ ความเข้าใจ และสร้างการมีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

โครงการ สำคัญ	๑. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและเสียง (๔๑.๙๕๑๕ ล้านบาท) (กจอ./ศวส./สลก./สคพ./กมม.) ๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามตรวจสอบและรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศของประเทศไทย (๘๒.๙๘๐๐ ล้านบาท) (กจอ.) ๓. โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะ (๑.๔๐๙๘ ล้านบาท) (กตพ.)	๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายเพื่อลดผลกระทบต่อด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ (๑๕.๘๙๕๑ ล้านบาท) (กจส./สคพ.)	๑. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาคูณภาพน้ำ ในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ (๒๒.๕๙๑๓ ล้านบาท) (กจน./ศวส.) ๒. โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน (๘.๕๐๕๖ ล้านบาท) (กตพ./สคพ.) ๓. โครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน (๒๗.๑๒๐๐ ล้านบาท) (สคพ.) ๔. โครงการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวังและเตือนภัยคุณภาพน้ำแบบบูรณาการ (๖.๔๗๓๖ ล้านบาท) (กจน./สคพ.)	๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม (๒๘.๖๔๙๐ ล้านบาท) (กตพ.) ๒. โครงการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ (๒.๙๒๖๐ ล้านบาท) (กยผ.) ๓. โครงการเพิ่มรายการผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการขับเคลื่อนการเลือกใช้สินค้าและบริการตามบัญชีสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๑.๑๕๖๒ ล้านบาท) (ศวส.) ๔. สนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษและ สิ่งแวดล้อม (๒๓๒.๐๙๒๒ ล้านบาท) (ทุกหน่วยงาน) ๕. บุคลากรภาครัฐ (๓๗๒.๙๘๓๗ ล้านบาท) (ทุกหน่วยงาน)	๑. โครงการการบูรณาการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (๔.๒๓๘๑ ล้านบาท) (กจส./สคพ.)
งบประมาณ	๑๒๖.๓๔๑๓ ล้านบาท	๑๕.๘๙๕๑ ล้านบาท	๖๔.๖๙๐๕ ล้านบาท	๖๓๗.๘๐๗๑ ล้านบาท	๔.๒๓๘๑ ล้านบาท
รวม งบประมาณ	๘๔๘.๙๗๒๑ ล้านบาท				

รูปที่ ๒ สรุปสาระสำคัญแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

(ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘)

ส่วนที่ ๓ : สารสำคัญของแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
(ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓.๑ ภาพรวม

แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ นโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา แผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมควบคุมมลพิษ แผนกลยุทธ์กรมควบคุมมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และกรอบการพัฒนาและเป้าหมายในระดับสากล โดยมีสารสำคัญของแผนปฏิบัติการฯ ดังนี้

๓.๑.๑ วิสัยทัศน์

“น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน”

๓.๑.๒ พันธกิจ

- ๑) พัฒนากฎหมาย มาตรฐาน เครื่องมือ และกลไกในการจัดการมลพิษที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจและสังคม
- ๒) กำกับ ดูแล บังคับใช้กฎหมาย เพื่อพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
- ๓) ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน เฝ้าระวัง แจ้งเตือน และรายงานสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและมลพิษ
- ๔) สร้างการรับรู้ สร้างภาคีเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการมลพิษ
- ๕) พัฒนาศักยภาพบุคลากร เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษ
- ๖) ประสานความร่วมมือและขับเคลื่อนการจัดการมลพิษกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและระหว่างประเทศ

๓.๒ รายละเอียดแผนปฏิบัติการ

๓.๒.๑ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและเสียง

๑) เป้าหมาย

คุณภาพอากาศในพื้นที่เป้าหมายเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑. ข้อมูลคุณภาพอากาศที่กรมควบคุมมลพิษตรวจวัดมีความครบถ้วนและถูกต้อง ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ ๘๐
๒. ร้อยละของจำนวนจังหวัดที่คุณภาพอากาศดีขึ้น ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ ๗๐

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๓. ระดับความสำเร็จของการตรวจสอบตรวจจับและห้ามใช้ยานพาหนะในพื้นที่วิกฤต ไม่น้อยกว่า	๒๒,๐๐๐ คัน
๔. แหล่งกำเนิดมลพิษประเภทยานพาหนะปฏิบัติตามกฎหมาย	ร้อยละ ๙๘

๓) แนวทางการพัฒนา

๓.๑) กำหนดแนวทางการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ป้องกันการเกิดมลพิษตั้งแต่ต้นทาง และขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อลดมลพิษทางอากาศและเสียงในพื้นที่วิกฤต เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและมีการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง และแจ้งเตือน

๓.๒) ยกระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} แบบบูรณาการเชิงพื้นที่ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและทุกภาคส่วน โดยใช้กลไกการบริหารจัดการเชื่อมโยงจากนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่แบบเบ็ดเสร็จ

๓.๓) ผลักดันและเร่งรัดการออก (ร่าง) พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. .... และอนุบัญญัติ

๓.๔) กำหนดมาตรการจัดการและป้องกันมลพิษทางอากาศและเสียง เพื่อลดการระบายนมลพิษทางอากาศและเสียงจากแหล่งกำเนิด

๓.๕) พัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน และมาตรฐานควบคุม การปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิด ทั้งในรูปของปริมาณความเข้มข้น และอัตราการระบายนมลพิษ

๓.๖) ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการระบายนมลพิษทางอากาศ (Carrying Capacity) ในพื้นที่วิกฤต/พื้นที่เป้าหมาย เพื่อนำมากำหนดระบบการอนุญาตการระบายนมลพิษในเชิงพื้นที่

๓.๗) ศึกษาเพื่อพัฒนาการกำหนดมาตรฐานการระบายนมลพิษในพารามิเตอร์ใหม่ ๆ ในอนาคต

๓.๘) สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ สื่อสารข้อมูล เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหาหมอกควันทางอากาศ

๔) โครงการสำคัญ

๔.๑) โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันทางอากาศและเสียง

รายละเอียดโครงการ

๔.๑.๑) การบริหารจัดการมลพิษทางอากาศและเสียง ได้แก่ การจัดการมลพิษทางอากาศในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษหน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี เขตควบคุมมลพิษมาตาพุดและบริเวณใกล้เคียง จังหวัดระยอง และกรุงเทพมหานครและปริมณฑล การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า การแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน การจัดการกิจกรรมรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ลดหมอกควันและฝุ่นละออง PM_{2.5} ในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ และพื้นที่ที่เกิดปัญหาวิกฤตฝุ่นละออง PM_{2.5} การเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ในพื้นที่วิกฤตและพื้นที่ทั่วไปของประเทศ และการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการปัญหาหมอกควันทางเสียงและความสั่นสะเทือน

๔.๑.๒) การจัดทำกฎหมายลำดับรองเพื่ออากาศสะอาด ได้แก่ รวบรวม ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำกฎหมายลำดับรองภายใต้ร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. .... จัดทำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายลำดับรองภายใต้ร่างพระราชบัญญัติฯ รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับกรอบแนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายลำดับรองภายใต้ร่างพระราชบัญญัติฯ ประมวลผลข้อมูลและผลการรับฟัง

ความคิดเห็นเพื่อจัดทำกฎหมายลำดับรองภายใต้ร่างพระราชบัญญัติฯ รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับร่างกฎหมายลำดับรองภายใต้ร่างพระราชบัญญัติฯ และสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและพิจารณาปรับปรุงร่างกฎหมายลำดับรองภายใต้ร่างพระราชบัญญัติฯ เพื่อให้สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างทันท่วงทีและเป็นระบบโดยสมบูรณ์

๔.๒) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามตรวจสอบและรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศของประเทศไทย

รายละเอียดโครงการ

๔.๒.๑) ขยายเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศของประเทศไทยให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

๔.๒.๒) เฝ้าระวังสถานการณ์มลพิษทางอากาศและติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศทดแทนสถานีเดิมที่มีอายุการใช้งานมากกว่า ๑๒ ปี และหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่ที่มีอายุการใช้งานมากกว่า ๑๐ ปี

๔.๒.๓) เพิ่มประสิทธิภาพระบบข้อมูลคุณภาพอากาศของศูนย์ข้อมูลคุณภาพอากาศกรมควบคุมมลพิษ

๔.๒.๔) ดูแลและบำรุงรักษาสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศให้สามารถดำเนินการได้ตามปกติ มีข้อมูลครบถ้วนและสามารถรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศได้อย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

๔.๓) โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะ

รายละเอียดโครงการ

๔.๓.๑) ติดตามตรวจสอบ และบังคับการแหล่งกำเนิดมลพิษยานพาหนะ

๔.๓.๒) เสริมสร้างศักยภาพให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๔.๓.๓) สื่อสารและสร้างการรับรู้ข้อมูลด้านสถานการณ์คุณภาพอากาศจากการใช้ยานพาหนะ และสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง

๓.๒.๒ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหามลพิษ สาระอันตราย และของเสียอันตราย

๑) เป้าหมาย

การจัดการขยะมูลฝอย สาระอันตราย และของเสียอันตรายของประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑. พื้นที่ได้รับการยกระดับการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย	๓๗ จังหวัด
๒. จำนวนพื้นที่ดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายตามคำแนะนำของกรมควบคุมมลพิษ ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ ๘๐

๓) แนวทางการพัฒนา

๓.๑) ผลักดันและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการจัดการขยะมูลฝอย สาระอันตราย และของเสียอันตรายอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง

๓.๒) ขับเคลื่อนแนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องและการแก้ไขปัญหา
มลพิษจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๓) จัดทำหลักเกณฑ์/แนวทางด้านวิชาการในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมลพิษจากการ
กำจัดขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

๓.๔) ส่งเสริมการจัดการขยะอาหารในภาคผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ประกอบอาหาร และผู้บริโภค
ป้องกันการเกิด การจัดการอาหารส่วนเกินก่อนเป็นขยะอาหาร การนำขยะอาหารไปใช้ประโยชน์ หรือการกำจัด
ขยะอาหาร

๓.๕) ขับเคลื่อนมาตรการจัดการของเสียอันตรายชุมชน ชากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์
และซากบรรจุภัณฑ์สารเคมี

๓.๖) พัฒนาพื้นที่ต้นแบบ/ Best Practice ด้านการจัดการของเสียอันตรายชุมชนและ
ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งขยายผลการดำเนินงานให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีปัญหา
ด้านการจัดการของเสียอันตรายชุมชนและซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

๓.๗) ขับเคลื่อนการลดขยะพลาสติกให้เป็นไปตาม Roadmap การจัดการขยะพลาสติก
พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๓.๘) ขับเคลื่อนมาตรการลด คัดแยก และส่งเสริมให้มีการนำขยะมาใช้ประโยชน์ตามหลักการ
BCG รวมทั้งส่งเสริมให้ลดขยะเป็นศูนย์

๓.๙) สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ สื่อสารข้อมูล เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย
สารอันตราย และของเสียอันตราย

๓.๑๐) ติดตาม แก้ไข พัฒนา และประเมินค่าความเสียหายพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ

๔) โครงการสำคัญ

๔.๑) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย
เพื่อลดผลกระทบด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

รายละเอียดโครงการ

๔.๑.๑) การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยให้ถูกหลักวิชาการ

๔.๑.๒) ขับเคลื่อนการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ชากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า
และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และซากผลิตภัณฑ์อื่น

๔.๑.๓) ยกระดับการควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาพิษจากกากของเสียและสารอันตราย

๔.๑.๔) การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสียเพื่อเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน
และสังคมคาร์บอนต่ำ

๔.๑.๕) การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะพลาสติก

๓.๒.๓ แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาพิษทางน้ำ

๑) เป้าหมาย

คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินและทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑. แหล่งน้ำเป้าหมายได้รับการยกระดับการจัดการคุณภาพน้ำ	๒๒ กลุ่มน้ำ
๒. แหล่งน้ำผิวดินมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ ๘๐
๓. แหล่งกำเนิดมลพิษที่ถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม	๑,๑๐๐ แห่ง
๔. แหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำมีการปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ ๕๐

๓) แนวทางการพัฒนา

๓.๑) ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์

๓.๒) สนับสนุนการจัดสร้างและเพิ่มศักยภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และศักยภาพของท้องถิ่น และการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย

๓.๓) สนับสนุนให้ผู้ประกอบการและประชาชนลดการใช้น้ำ ให้มีการจัดการน้ำเสียก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการนำน้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดกลับไปใช้ประโยชน์ ตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๓.๔) ผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำมาตราฐานการจัดการน้ำเสียไปใช้เป็นเงื่อนไข ในการขออนุมัติ อนุญาต ก่อสร้างอาคารและสถานประกอบการ

๓.๕) ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ ตะกอนดินและสัตว์น้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ชายฝั่งทะเล และนอกชายฝั่งทะเลทั่วประเทศ

๓.๖) เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนสถานการณ์คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาเหตุฉุกเฉินที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ

๓.๗) เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำเสียและติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ

๓.๘) สนับสนุนเครือข่ายช่วยเฝ้าระวังและติดตามการลักลอบระบายน้ำเสีย

๓.๙) การออกฉลากถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปประสิทธิภาพสูง ส่งเสริมการจัดการน้ำเสียในระดับครัวเรือน เพื่อลดภาระการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวม

๔) โครงการสำคัญ

๔.๑) โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์

รายละเอียดโครงการ

๔.๑.๑) พื้นฟูคุณภาพน้ำในพื้นที่แหล่งน้ำเป้าหมาย

๔.๑.๒) ประสานการดำเนินงานแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่โครงการพระราชดำริ

๔.๑.๓) ติดตามประเมินผลประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบรวมกลุ่มอาคาร

๔.๑.๔) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียจากภาคชุมชน ฟาร์มสุกรในพื้นที่เป้าหมาย และสถานประกอบการขนาดเล็ก

๔.๑.๕) เฝ้าระวัง ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ และประเมินความสามารถในการรองรับมลพิษ

๔.๒) โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน

รายละเอียดโครงการ

๔.๕.๑) ตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ ในการควบคุมการระบายน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อมหรือลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

๔.๕.๒) ตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทโรงงานอุตสาหกรรมว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ในการควบคุมการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดินภายในบริเวณโรงงานอุตสาหกรรม

๔.๕.๓) เพิ่มศักยภาพและให้ความช่วยเหลือทางด้านเทคนิควิชาการ ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องเพื่อผลักดันให้แหล่งกำเนิดมลพิษปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการน้ำเสียตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๔.๕.๔) เพิ่มศักยภาพและยกระดับขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ของรัฐของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ

๔.๓) โครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน

รายละเอียดโครงการ

๔.๒.๑) สำรวจสภาพพื้นที่และประเมินความเสี่ยงของแหล่งน้ำดิบสำหรับผลิตประปาหมู่บ้าน และจัดทำฐานข้อมูลเพื่อประเมินคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำดิบ และระบบประปาหมู่บ้าน และปรับปรุงคุณภาพน้ำดิบที่เหมาะสมต่อการอุปโภคบริโภค

๔.๒.๒) จัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ องค์ความรู้และเพิ่มประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำดิบเพื่อการอุปโภคบริโภค การเก็บตัวอย่าง การปรับปรุงคุณภาพน้ำและการรักษาสภาพตัวอย่าง

๔.๒.๓) จัดเวทีสัมมนาภาคีเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนโครงการฯ ให้เห็นผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมแก่ประชาชนผู้ใช้น้ำ

๔.๒.๔) พัฒนาระบบการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 17025 เพื่อสร้างความมั่นใจในผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

๔.๒.๕) ดำเนินการตรวจประเมินระบบประปาหมู่บ้าน เพื่อยกระดับเป็นประปาดันแบบ ๑ จังหวัด ๑ ประปาดันแบบ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 4 Cs (Conserve Clear Clean Chlorine)

๔.๔) โครงการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวังและเตือนภัยคุณภาพน้ำแบบบูรณาการ

รายละเอียดโครงการ

๔.๓.๑) ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินทั่วประเทศ

๔.๓.๒) บริหารจัดการระบบการรายงานผลคุณภาพน้ำแบบ Real Time

๔.๓.๓) พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการรายงานคุณภาพน้ำให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นฐานข้อมูลคุณภาพน้ำใช้ในการวางแผนแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ และเตือนภัยปัญหาคุณภาพน้ำได้ทันทั่วทั้งที่

๓.๒.๔ แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ

๑) เป้าหมาย

มีเครื่องมือและกลไกที่ใช้ในการบริหารจัดการมลพิษอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการทำงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้รวดเร็วขึ้น

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑. เกณฑ์ข้อกำหนดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	๕ รายการ
๒. หน่วยงานกลุ่มเป้าหมาย (ภาครัฐ/ภาคเอกชน) เข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไม่น้อยกว่า	ร้อยละ ๘๕
๓. การดำเนินการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ด้านมลพิษได้รับการแก้ไข	ร้อยละ ๑๐๐
๔. ความพึงพอใจผู้ใช้บริการเว็บไซต์ อินทราเน็ต และระบบประชุมทางไกลออนไลน์	ร้อยละ ๘๕

๓) แนวทางการพัฒนา

๓.๑) พัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

๓.๒) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓.๓) จัดทำระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมลพิษให้สืบค้นและเข้าถึงได้ง่าย

๓.๔) เพิ่มประสิทธิภาพด้านการบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ และการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากปัญหามลพิษให้แก่ประชาชน

๓.๕) พัฒนาระบบการทำงานเปลี่ยนผ่านสู่ระบบ Digital (Data Source, Data management, Data Analytics, Data Utilization) และเชื่อมโยงฐานข้อมูลสู่ระบบ Digital

๓.๖) พัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงข้อมูลเข้าสู่ระบบเพื่อให้สะดวกและง่ายต่อการนำไปใช้ประโยชน์ เผยแพร่ข้อมูล และแจ้งเตือน

๓.๗) เพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือ อุปกรณ์ และห้องปฏิบัติการ เพื่อรองรับการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหามลพิษ

๓.๘) ยกระดับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกรมควบคุมมลพิษให้ทันสมัย สะดวก รวดเร็วต่อการปฏิบัติงาน

๓.๙) สร้างการรับรู้และสื่อสารข้อมูลผลดำเนินงาน บทบาท ภารกิจที่สำคัญ ของกรมควบคุมมลพิษต่อสาธารณะ

๓.๑๐) พัฒนาระบบฐานข้อมูลทรัพยากรบุคคลของกรม

๓.๑๑) พัฒนาระบบบริหารจัดการงานภายในองค์กรให้เป็นระบบดิจิทัล

๓.๑๒) จัดทำแผนทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนาตามเส้นทาง ความก้าวหน้าในอาชีพและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร

๓.๑๓) เสริมสร้างความรู้ พัฒนาศักยภาพ ทักษะ สมรรถนะ และส่งเสริมการมีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เป็นคนดี คนเก่ง

๓.๑๔) พัฒนาระบบบริหารราชการให้เป็นหน่วยงานที่ทันสมัย มีขีดสมรรถนะสูง มีความยืดหยุ่น คล่องตัวในการทำงาน และปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ โดยการนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

๔) โครงการสำคัญ

๔.๑) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม

รายละเอียดโครงการ

๔.๑.๑) ตรวจสอบและแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบด้านมลพิษ

๔.๑.๒) เพิ่มศักยภาพและยกระดับขีดความสามารถในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม การจัดการเหตุฉุกเฉินและอุบัติภัยด้านสิ่งแวดล้อม และการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ด้านมลพิษของประชาชนให้กับหน่วยพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (Train the Trainer)

๔.๑.๓) เพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน ในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม

๔.๒) โครงการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหมลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ

รายละเอียดโครงการ

๔.๒.๑) ทบทวนสถานการณ์มลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ ๑๘ พื้นที่ ใน ๑๓ จังหวัด และวิเคราะห์แผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหมลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ และนโยบาย/แผนงานสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาหมลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ รวมทั้งกำหนดมาตรการ แนวทาง โครงการ กิจกรรมสำคัญในการแก้ไขปัญหาหมลพิษในเขตควบคุมมลพิษแต่ละพื้นที่

๔.๒.๒) ดำเนินงานตามโครงการ กิจกรรม มาตรการ แนวทางในการแก้ไขปัญหาหมลพิษที่สำคัญในการควบคุมมลพิษแต่ละพื้นที่ และลงพื้นที่เพื่อให้คำแนะนำ บูรณาการและขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาหมลพิษเขตควบคุมมลพิษแต่ละพื้นที่ รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทุก ๓ เดือน

๔.๒.๓) ติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือรวบรวมข้อมูลผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมภายใต้โครงการอื่น และประเมินผลการดำเนินงานโครงการ กิจกรรม มาตรการ แนวทางในการแก้ไขปัญหาหมลพิษในเขตควบคุมมลพิษที่กำหนด

๔.๒.๔) ทบทวนการทำงาน (After Action Review : AAR) ในการแก้ไขปัญหาหมลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ ๑๘ พื้นที่ ใน ๑๓ จังหวัด

๔.๒.๕) สรุปความก้าวหน้าการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาหมลพิษในพื้นที่ฯ และจัดทำข้อเสนอแนวทางการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาหมลพิษในเขตควบคุมมลพิษแต่ละพื้นที่ในระยะต่อไป เสนอต่อคณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๒.๖) เผยแพร่ผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาหมลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ เพื่อสื่อสารสร้างการรับรู้และสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาหมลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ ๑๘ พื้นที่ ใน ๑๓ จังหวัด

๔.๓) โครงการเพิ่มรายการผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการขับเคลื่อนการเลือกใช้สินค้าและบริการตามบัญชีสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

รายละเอียดโครงการ

๔.๓.๑) สื่อสารประชาสัมพันธ์แนวปฏิบัติด้านการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔.๓.๒) ขับเคลื่อนภาคผู้ผลิตเพื่อเพิ่มรายการผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในตลาด

๔.๓.๓) ขับเคลื่อนภาคผู้บริโภคจากทุกภาคส่วนใช้บัญชีสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมประกอบการตัดสินใจเลือกซื้อ

๔.๓.๔) พัฒนาและปรับปรุงข้อมูลรายการสินค้าและบริการ รวมถึงเครื่องมือในการสืบค้นบัญชีสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔.๔) สนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม

รายละเอียดโครงการ

๔.๕.๑) พัฒนาเครื่องมือการบริหารจัดการองค์กรและการควบคุมมลพิษ

๔.๕.๒) ดำเนินงานพันธกรณีและความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยจัดทำท่าทีการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามอนุสัญญา พันธกรณี และข้อตกลงระหว่างประเทศในการจัดการมลพิษ ติดตามการดำเนินงานและพัฒนาคู่มือด้านวิชาการภายใต้อนุสัญญา พันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศในการจัดการมลพิษ และเข้าร่วมประชุมรัฐภาคี พันธกรณี และความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการมลพิษ

๓.๒.๕ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๑) เป้าหมาย

ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากสาขาการจัดการของเสียลดลง

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑. ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนและน้ำเสียชุมชนลดลง	๖๖๐ พันตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

๓) แนวทางการพัฒนา

๓.๑) ส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมที่ปล่อยคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓.๒) ส่งเสริมและพัฒนาระบบที่เอื้อต่อการรีไซเคิลตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ

๓.๓) พัฒนาเครื่องมือและกลไกในการบริหารจัดการเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคของเสียชุมชน

๓.๔) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการลดของเสียจากกระบวนการผลิต และส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

๓.๕) บริหารจัดการของเสียจากการผลิตและบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบหมุนเวียนใช้ประโยชน์ ลดการสูญเสียในขั้นตอนก่อนถึงผู้บริโภคและขยะอาหาร

๓.๖) เพิ่มความรู้ ความเข้าใจ และสร้างการมีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔) โครงการสำคัญ

๔.๑) โครงการการบูรณาการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์

รายละเอียดโครงการ

๔.๑.๑) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะอาหารในภาคผู้ประกอบการอาหาร ผู้จำหน่ายอาหาร และผู้บริโภค โดยขับเคลื่อนแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและลดการเกิดขยะอาหารในภาคผู้จำหน่ายอาหารและผู้ประกอบการอาหารในรูปแบบ Business-to-business Model สร้างเครือข่ายระบบเพื่อรองรับการจัดการอาหารส่วนเกินในระดับจังหวัดและภูมิภาค สร้างกลไกส่งเสริมธุรกิจการนำขยะอาหารไปใช้ประโยชน์ในระดับจังหวัดและภูมิภาค ขับเคลื่อนระบบคัดแยกขยะอาหารและเก็บขนขยะแบบแยกประเภท รวมทั้งระบบกำจัดขยะอาหาร ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และพัฒนาระบบข้อมูลและการรายงานผลการจัดการขยะอาหารตามตัวชี้วัด SDGs และการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๔.๑.๒) เพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคของเสียระดับพื้นที่ลุ่มน้ำด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG โดยพัฒนาองค์ความรู้/นวัตกรรมและคู่มือทางวิชาการในการปฏิบัติงานตามแนวทาง BCG Model เตรียมความพร้อมในการดำเนินการ เสริมสร้างศักยภาพพื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการฯ พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการจัดการของเสียชุมชนตามแนวทาง BCG Model ในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก พัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สนับสนุนการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคของเสีย ติดตามรายงานข้อมูลกิจกรรมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคของเสีย ปี ๒๕๖๘ และสรุป/เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงาน ปี ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๔ : กรอบวงเงินภายใต้แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
 (ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘)

กรมควบคุมมลพิษ ได้กำหนดกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ภายใต้แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) จำนวน ๘๔๘.๙๗๒๑ ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

รูปที่ ๓ กรอบวงเงินภายใต้แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
 (ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘)

งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ วงเงิน ๘๔๘.๙๗๒๑ ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

แผนปฏิบัติการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ แผ่นดิน	รายได้ หน่วยงาน	เงินกู้		อื่น ๆ
				ในประเทศ	ต่างประเทศ	
๑. การจัดการและแก้ไขปัญหา มลพิษทางอากาศและเสียง		๑๒๖.๓๔๑๓	-	-	-	-
๑.๑ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหา มลพิษทางอากาศและเสียง	กจอ./ศวส./สกก./สกพ.	๔๑.๕๕๑๕	-	-	-	-
๑.๒ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามตรวจสอบและรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศของประเทศไทย	กจอ.	๘๒.๘๘๐๐	-	-	-	-
๑.๓ โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะ	กตพ./สกพ.	๑.๔๐๙๘	-	-	-	-

แผนปฏิบัติการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ แผ่นดิน	รายได้ หน่วยงาน	เงินกู้		อื่น ๆ
				ในประเทศ	ต่างประเทศ	
๒. การจัดการและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตราย		๑๕.๘๙๕๑	-	-	-	-
๒.๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย เพื่อลดผลกระทบด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่	กจส./กกม./ สคพ.	๑๕.๘๙๕๑	-	-	-	-
๓. การจัดการและแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ		๖๔.๖๙๐๕	-	-	-	-
๓.๑ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหา คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภท การใช้ประโยชน์	กจน./สลก./ สคพ.	๒๒.๕๙๑๓	-	-	-	-
๓.๒ โครงการตรวจสอบและบังคับใช้ กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ส่งผลกระทบ ต่อคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน	กตพ./สคพ.	๘.๕๐๕๖	-	-	-	-
๓.๓ โครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบ เพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน	สคพ.	๒๗.๑๒๐๐	-	-	-	-
๓.๔ โครงการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง และเตือนภัยคุณภาพน้ำแบบบูรณาการ	กจน./สคพ.	๖.๔๗๓๖	-	-	-	-
๔. การสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ		๖๓๗.๘๐๗๑	-	-	-	-
๔.๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการ พิทักษ์สิ่งแวดล้อม	กตพ./ศวส./ กกม./สคพ.	๒๘.๖๔๙๐	-	-	-	-
๔.๒ โครงการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา มลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ	กยผ./สคพ.	๒.๙๒๖๐	-	-	-	-
๔.๓ โครงการเพิ่มรายการผลิตภัณฑ์สินค้า และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการ ขับเคลื่อนการเลือกใช้สินค้าและบริการตาม บัญชีสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ศวส.	๑.๑๕๖๒	-	-	-	-
๔.๔ สนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ และสิ่งแวดล้อม	ทุกหน่วยงาน	๒๓๒.๐๙๒๒	-	-	-	-
๔.๕ ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ	ทุกหน่วยงาน	๓๗๒.๙๘๓๗	-	-	-	-
๕. การจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สถานะภูมิอากาศ		๔.๒๓๘๑	-	-	-	-
๕.๑ โครงการการบูรณาการเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการขยะมูลฝอยมุ่งสู่การปล่อย ก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์	กจส./สคพ.	๔.๒๓๘๑	-	-	-	-
รวม		๘๔๘.๙๗๒๑	-	-	-	-

อักษรย่อชื่อหน่วยงาน

- กจน. : กองจัดการคุณภาพน้ำ
กจส. : กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย
กจอ. : กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง
กกม. : กองกฎหมาย
สลก. : สำนักงานเลขานุการกรม
กยผ. : กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กตพ. : กองตรวจมลพิษ
ศวส. : ศูนย์ปฏิบัติการวิเคราะห์มลพิษและสิ่งแวดล้อม
ศทส. : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กพร. : กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
กตน. : กลุ่มตรวจสอบภายใน
สคพ. : สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑ - ๑๖

ส่วนที่ ๕ : การนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

๕.๑ หลักการและเหตุผล

แผนปฏิบัติราชการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) ได้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทางให้มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การปฏิบัติที่ความเชื่อมโยงกันในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ส่วนกลางไปสู่ภูมิภาค เพื่อให้สามารถบรรลุวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยปัจจัยความสำเร็จจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งภายในและภายนอกองค์กรในการร่วมดำเนินการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งระบบ

๕.๒ การถ่ายทอดยุทธศาสตร์แบบบูรณาการ

กรมควบคุมมลพิษมีการปรับโครงสร้างกรมตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ ทั้ง ๑๖ แห่ง มาปฏิบัติงานภายใต้สังกัดกรมควบคุมมลพิษ มีโครงสร้างของหน่วยงาน ตามรูปที่ ๔ เพื่อให้การบริหารจัดการมลพิษแก้ไขปัญหามลพิษในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น กรมควบคุมมลพิษ ได้มีการถ่ายทอดแผนปฏิบัติราชการกรมควบคุมมลพิษไปสู่บุคลากรทุกระดับทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค เพื่อดำเนินการสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

รูปที่ ๔ โครงสร้างกรมควบคุมมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ มีแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน นโยบายรัฐบาลด้านสิ่งแวดล้อม และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยมีการขั้นตอนการถ่ายยุทธศาสตร์ ดังนี้

๔.๒.๑ การนำแผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map) ของแผนปฏิบัติราชการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เป้าหมาย ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหาร กอง ศูนย์ สคพ. และกลุ่ม ใช้เป็นกรอบแนวทางในการถ่ายทอดยุทธศาสตร์จากระดับกรมลงสู่ระดับกอง ศูนย์ กลุ่ม และ สคพ. ต่อไป

๔.๒.๒ การกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา และโครงการสำคัญ โดยจัดทำตารางการถ่ายทอดยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน เพื่อแสดงถึงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด เป้าหมาย และหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน

๔.๒.๓ การขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล เพื่อติดตามและตรวจสอบการถ่ายทอดยุทธศาสตร์ว่าสามารถถ่ายทอดไปยังหน่วยงานในระดับต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน

๔.๒.๔ ปรับตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย แนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ พร้อมทั้งสื่อสารสร้างความเข้าใจและสร้างการรับรู้ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับองค์กร และระดับบุคคล

๕.๓ การติดตามประเมินผล

การติดตามประเมินผลเป็นกระบวนการที่สำคัญในการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผน เพื่อประเมินผลความสามารถในการตอบสนองต่อเป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการทบทวนปรับปรุงแผนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและสถานการณ์ในอนาคต

๕.๓.๑ ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ : Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform (eMENSCR) ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform (eMENSCR) ซึ่งเป็นการติดตาม ตรวจสอบ แผนงาน/โครงการสำคัญ เพื่อตอบเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนระดับต่าง ๆ

๕.๓.๒ แผนปฏิบัติงาน (Action Plan) แผนงาน/โครงการสำคัญของกรมควบคุมมลพิษ เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานแผนงาน/โครงการสำคัญของกรม โดยจะสรุปผลการประเมินผลสัมฤทธิ์เทียบกับเป้าหมายของแผนปฏิบัติงานรายไตรมาส และรายเดือน พร้อมทั้งวิเคราะห์/สรุปสถิติการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ

๕.๓.๓ การติดตามและประเมินผลรายปี โดยจะดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการของกอง ศูนย์ กลุ่ม และ สคพ. โดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานเพื่อนำมาวิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าสอดคล้องบรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนอย่างไร เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าการดำเนินงาน รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และติดตามประเมินผลเป็นรายปี เพื่อติดตามความก้าวหน้าและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนฯ และจะนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลดังกล่าว มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแผนในปีถัดไป

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน แขวงพญาไท
เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๕๐ โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๕๓๙๔
www.pcd.go.th